

Yakın tarihimizin en büyük ifşaatı Cumhuriyet devrinde asılanlar

Partili arkadaş!

Ayağını yorganına,
boynunu urganına gö-
re uzat!

AF PARTİSİ T.A.Ş.

Sen zamanlarda birçok zübülk gazeteler, yakın tarihimizin, her kesin bildiği birçok hadiselerini ifşa etmektedirler. Zübülk de gerici reflekslerinden daha geri kal mamak için bu cereyana uyarak, fakat bu güne kadar meçhul kal mış yakın tarihimizin en mühim asımlarını, vesikalara dayana rak ifşa etmeye karar vermiş bu lunmaktadır.

Zübülk, yazı ailemizden, yazıla rını severek okuduğunuz üç mü habirimiz, Hidir, Hürşit ve Zür fittin'i bu vazifeye memur etmiş tir. Kıymetli muharir arkadaşları mız, İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İdaresinin, Belediye Zabıtası Ceza Dairesinin ve Em niyet Müdürlüğü Ahlak Zabıtası nın arşivlerini aylarca inceleye rek, vesikalara dayanarak suretli le, Cumhuriyet tarihimizde gizli kalmış bütün asımları meyda na çıkarmışlardır. Bu inceleme sırasınada, asımların pek çoğu nun, gerek belediye ve gerek ah lak Zabıtasının gözünden kaçmış olduğu ve bu sebeble kayda geç

memiş olduğu anlaşılmıştır. Ka yıtlara göre, Cumhuriyet devrin de her sene yasati olarak on bin kişi asılmıştır. Bunlardan üç bin kişi tramvaya ve otobüse asılmış, mütebaki altı bin kişi de kadına, kızı ve masum yavrulara asılmış tır. Geri kalan pek az kişi de borç para alabilmek için bazı va tandaşlara ısrarla asılmışlardır. Bu arada kendilerine münasip bir memuriyet bulmak için polt tika ileri gelenlerine asılmalar dahi varsa da, bunların kaydı bu lunmadığından vesikaları çıkartı lamamıştır.

Cumhuriyet tarihimizdeki en müfim asılma — ismi ve adresi bizde mahfuz — büyüklerimizden birinin evli ve sekiz çocuklu bir genç kadına asılmasıdır ki, bu asılma sonunda evvelâ başına ye diği çanta, sonra da iskaripin dar beleriyle yere baygın düşmüştür.

Cumhuriyet tarihimizde gördü len en çok asılmalar, sakallı efen dilerin masum yavrulara asılma sıdır. Başka bir hoca efendi de Kur'an dersi verdiği talebesi kız hafız namzedine asılmış ve kızın babası tarafından fena halde ba sılmıştır.

İstiklal Caddesinde Fatih — Harbiye tramvayına bir dargelir linin asılması da maalesef ölüml e neticelenmiş ve belediye zabıta memurları kestikleri belediye ce zasını, merhumun mirasçılarını dan almak istemişlerse de, zaval lının bıraktığını almak istemedik lerinden, maalesef bu nakdi ceza tahsil edilememiştir.

— Her sabah besmeyle açılır dükkânımızı!

TAŞLAMA

NE MEMLEKETİ?..

Ord. Prod. Prof. Dr. Zr. Cr. Zırtullah Kirmanî

Bugünlerde, plânlama üye rinde durulmakta ve açıklan mış olan beş yıllık plân, muh telif noktalı nazardan tenkid edilmektedir. Bu hususta nok tai nazarımızı ve ağır gelmez se tenkidlerimizi arz etmek isti yoruz. Evvelâ şu ilmi hakika ti tebarüz ettirmek isteriz ki, memleketin hususiyetleri göz önünde tutulmadan (Bu lâfa dikkat isteriz!) yapılan plân dan bir fayda beklenmemeli dir.

Plân yapılmadan evvel, mem leketimizin ne memleketi oldu ğunun tayini icap ederdi. Ev velâ şunu anıyalım: Bu mem

leket, ne memleketi? Ziraat memleketi mi, sanayi memleke ti mi? Tanzimat'tan beri, bu mesele bir türlü halledilebil miş değildir. Bir kısmı ziraat memleketi olduğumuzu, bir kısmı ise sanayi mem leketi olduğumuzu iddia eder lerken, bazıları hem ziraat, hem sanayi, daha bazıları ise ne ziraat, ne sanayi memleke ti olduğumuzu söylerler. Öy leyse, biz ne memleketiyiz? Daha bu husus bile tenevvür etmeden, plânlama mümkün müdür?

Nâcizâne fikrimize kalırsa, biz ne sanayi, ne ziraat, ne

ticaret memleketiyiz; biz, bir siyaset memleketiyiz. Bizde sanayi, ziraat veya ticaretle değil, ancak ve ancak siyaset le geçinilir. Bu hakikat şur dan da aşıkardır ki, vatandaş larımız bugün, ne ekmeğe, ne iş istiyorlar, yalnız ve yalnız af istiyorlar. Aftan sonra da öreke istiyceklerdir.

Biz, hakikaten bir ziraat memleketi isek, niçin hâlâ Amerika'dan nâne getirtmekte yiz? Bir ziraat memleketi için Amerikan nânesi yemek, hayıslı yet kırıcı bir vaziyettir. Biz, kendi nânelerimizi yemekle bitiremezken, velev ki dostu muz olsa bile, niçin yabancıla ra avuç açarak onların nâne sini istiyoruz?

Evet, NATO câmlasından ol mamız hasebiyle ve Garp de mokrasi cephesinden bulun mamız dolayısıyla, her iki (Devamı 8 de)

AZ GİTTİK UZ GİTTİK

İKİ EKSELANSIN PAZARLIĞI

Amerika'da gönüllü bir barış ordusu varmış. Buraya ge len Amerika Başkan Yardımcısı Johnson, Barış Ordu sunun gönüllülerinden Türkiye'ye de yollamak istemiş. Ne dense bizim Başbakan, gönüllü barışçıların sayısı üzerinde ekselans Johnson'la pazarlığa girişmiş. Ekselans Johnson,

— Çok gönderelim. diyormuş, bizim ekselans İnönü,

— Aman az olsun! diyormuş.

İki ekselans elele tutuşarak sıkı bir pazarlığa girişmişler. Vur aşağı tut yukarı derken, sonunda, elli barış gönüllüsü üze rinde uyuşmuşlar.

Anlaşıldır iş değil... Bu Amerika bizim dostumuz; daha doğ rusu biz onun dostuyuz. Göndereceği de savaş ordusu değil, ba rış ordusu, üstelik gönüllü... Pekiy, nasıl oluyor da bizim ekse lans öteki ekselansla,

— Amman, az olsun!..

— Biraz daha indirin şunu...

— Çok gelir!..

diye pazarlık ediyor. Mâdem bunlar Amerikan Barış Ordu sunun gönüllüleri, gelmişlerken gelsinler. Elli gönüllü bize ne yapar, dışımızın kovuşunu bile doldurmaz. İnönü'nün bile bu alışverişte pazarlığa giriştiğine bakılırsa bu işte, bizlere açıklan mayan bir dalga var.

Öyle ya, silâha, buğdaya, paraya geldi mi,

— Amman biraz daha, azıcık daha çok... diyoruz da, neden gönüllü pazarlığında,

— Çoktur. Bize çok gelir... Biraz indirin! diyoruz?

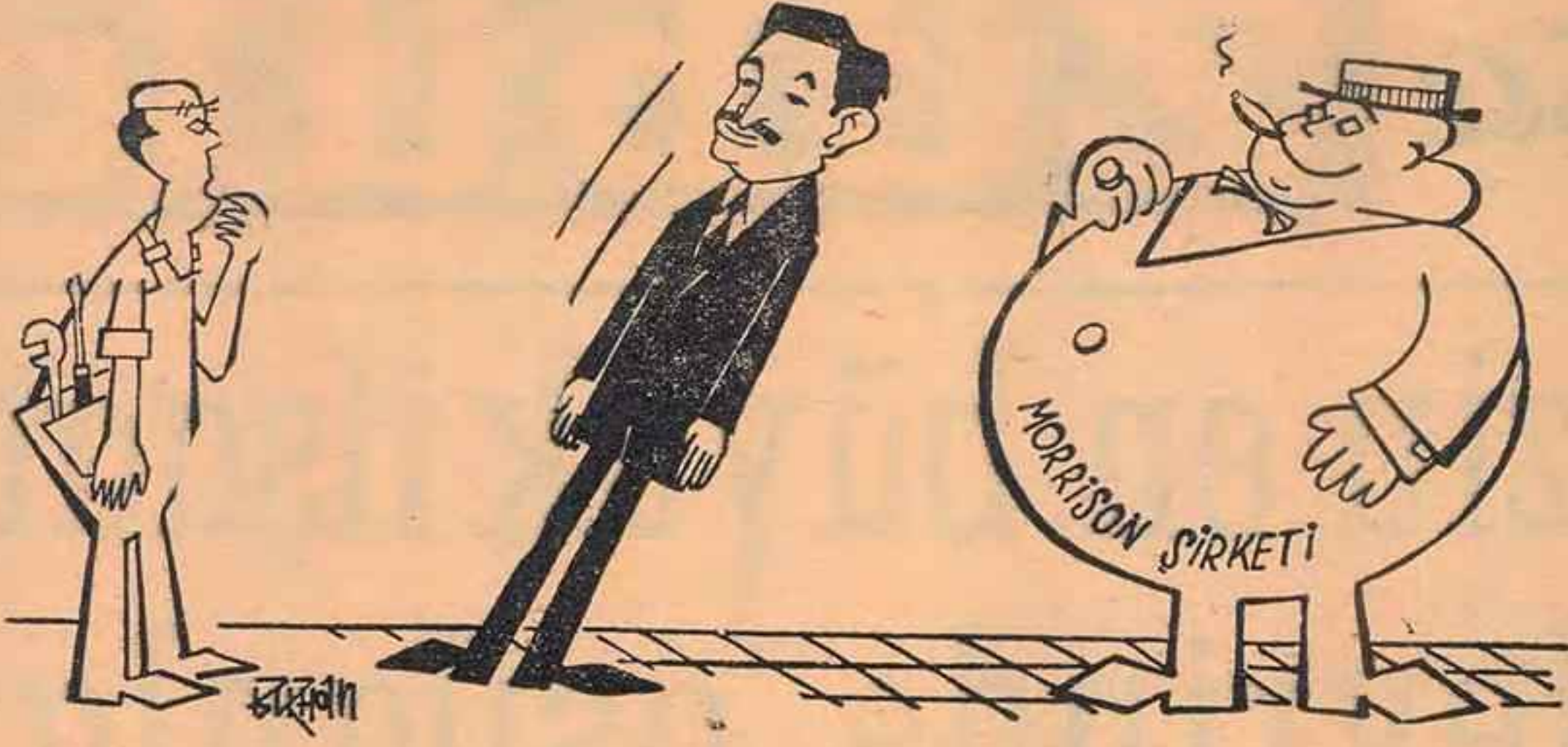
Hem anıyamadığımız bir nokta daha zihnimizi kurcalıyor: Türkiye'de Amerikan ordusu zaten var; üsleriyle, aslarıyla, üst lerile, astlarıyla Amerikan ordusu dolu. Bu Amerikan ordusu nun barış olduğunu biliyoruz. Buradakiler savaş ordusu değil ki, bir de yeniden barış ordusu gelsin...

Yook, burdakiler savaş ordusu da, bir de barış ordusundan gönüllüler geleceksa, Amerika'nın savaş ordusu için pazarlık etmiyoruz da gönüllü barışçılara gelince, neden bizim ekselans pazarlığa oturuyor? Anlaşıldır gibi değil...

Hem kuzum elli tane daha gelse ne olur? Burda buncasının yaptıklarından daha başka ne yapabilirler? Altı yanı, bayrakla rımızı yırtacaklar, sarkıntılık edecekler, içip içip adam dövecek ceker, çocukları ezecekler, adam yaralayacaklar, kadın kaçıra cıklar... Başka? İşte hepsi bu... Bunlara da nasıl olsa alışmış git miştik. Ha elli fazla, ha elli eksik, ne çıkar!.. Boşu boşuna Ame rikan ekselansını gücendirmeye değmezdi doğrusu...

AZİZ NESİN

Sendikacılar „Çalışma Bakanının kimden yana olduğu anlaşıldı“ dediler.

EĞİLİM

Bugün beni, Yarın devleti

K oşar adım, karakolun ka-
pısından içeri daldım.
Zingir zingir titriyordum.
Çayını yudumlayan komiser,
— Komiser bey! Beni soydu-
lar, dedim.

— Sırttı. Bu davranışı beni bús
bütün raydan çıkardı,
— Komiser bey, duyuyor mu-
sun? Beni soydular.. diye tepin-
dim.

— Derviş Beye git, dedi, ben
ahlâk zabıtasındanım. Ben karış-
mam.

Başka bir odaya girdim. Babam
yaşında bir polis,
— Anlat, ne oldu? dedi.
— Soyuldum..

— Nasıl oldu bu, bir bir anlat
bakalım?
— Polis bey, biz on arkadaş,
bir odada, bir ranzada yatarız.

Hepimiz koyun koyuna yatarız.
Bu sabah kalktım ki.. Hepsine sor-
dum, yan çızdılar..

— Kaç kâğıdın yürüdü?
— Bin iki yüz..

— Atmaaa, len senin topun
bin kâğıt etmez bel! Ama kanun
bu, bir kere sorup soruşturaca-
ğız. Sen şimdi git, birkaç gün
sonra bir uğrayıver.

Uğradım, bir başka polis;
— Hiç akıntıya kürek çekme,
arkadaş, dedi; senin para gitti..

Hiç uğraşma, ha? Benim kırk
param gitsin, kırk gün kırk gece
gözüme uyku girmez. Vallahi pa-
ra için değil, hırsız dediniz mi,
zıvanadan çıkarım da ondan. Bu
gün beni soyan, yarın devletin
anasını ağılatır.

Yemeden içmeden kesildim. Be-
nim bu halimi gören bir dost;
— Şabancığım, dedi, sana ne
oldu böyle? Hep kara kara düşü-
nüyorsun?

— Hiç sorma, dedim, soyuldum!
— Şabancığım, üzüldüğün şeye
bak hele. Tamam, seni soyanı bul-
duk, gitti.

— Nasıl?
— Söylerim ama, bana bir eli

lik toka edeceksin. Bu iş parasız
olmaz. Bizim polis bu işin altın-
dan çıkamaz. Söyle hele, sen po-
listen unudunu kestini mi?

— Kestim ya..
— Tamam, şimdi beni iyi din-
le. Ben seni çok derin bir hoca
ya göndereceğim. Kendisine duru-
mu iyice anlatacağın. Pirci Ho-

ŞAKİR BALKI

ca bu. Pirci Hoca'nın çok kuvvet-
li ilmi vardır. Bir iki nefes, ta-
maam.

Sevindim. Bir taksiye atlayıp
verilen adrese gittim. Ayuç içle-
rime baktıktan sonra,
— Ya destuur del diye söylen-
di.

— Ya destuuurrr..
— Bir daha..
— Ya destuuurrrr..
— Aman çok dikkatli ol Cin-
ler, periler, melekler gelmeye baş-
ladılar. Anlat derdini şimdi.

Anlattım. Pirci Hoca gayet cid-
di olarak;
— Kolay, çooook kolay.. dedi.

Hırsızı bulduk gitti.
Odanın içine su dolu bir leğen
koydu. İçine ufak taşlar atmağa
başladı. Durmadan da huuu çe-
kip duruyordu. Taş atma ve huu
çekme işi bittikten sonra, beni
bir sedirin üzerine uzattı. Ayak
bileklerimi bir iple iyice bağladı.

Kulağıma;
— Şimdi, dedi, tabanlarını ba-
dana fırçasıyla gıcıklayacağım.
Ama hık mık yok.

Durmadan hah hah hah.. Kah-
kah kah.. Hi hi hihi.. diye bağır-
dım.

Pirci Hoca, badana fırçasını
elinden atarak,
— Tamam, tamam! diye söylen-
di. Seni soyan, uzun boylu, es-
mer, şımanca bir adam. Böyle
birini görür görmez hemen üstü-
ne atıl.

Çok sevindim buna, ayrılırken,
— Hocam, borcum ne kadar?

dedim.

— Siz fakir bir adama benzi-
yorsunuz, yüz papet verin kâfi..

Uzun boylu, şıman, esmerce
bir adamın peşine düştüm. Herif
nereye, ben oraya. Tam herifigirt
lakıyacağım sırada, bir bay, «ya
hu, ne yapıyorsunuz?» dedi, «Sena-
tör de boğazlanır mı?»

İşi polis hafiyeliğine döktüm.
İş inada bindi.. Beni soyan ada-
mı ensesinden yakalayıp adaletle
teslim etmek istiyordum.

Kahvenin önünde oturmuş, pis
pis düşünüyordum. Yanıma çem-
ber sakallı bir adam sokuldu.

Sırtımı sıvazlayarak,
— Evlât, dedi, böyle ne düşü-
nüp duruyorsun?

— Hiç sorma ağabey, dedim.
Soyuldum, hırsızı arıyorum..

— Hiç üzülme sen. Hırsızı da,
parayı da bulduk gitti. Ama be-
ni göreceksin. Nasıl? Hemen bir
otobüse atla, doğru Kütahya'ya.

Orada Nurcu Nene vardır. Ona
git, benden yana bir selâm sar-
kı. Ben onun İstanbul temsilci siyim.

Ertesi gün, yollara düştüm. Nur-
cu Nene'nin evini buldum. Bul-
dum ama, içeri girmek mümkün
değil. Millet kuyruk olmuş.. Yanı-
ma şaşı bir adam sokuldu.

— Senin sıran bir hafta son-
ra ya gelir, ya gelmez! dedi.

— Aman birader, sen ne söy-
lüyorsun!

— Kolay, bana bir ellilik tos-
larsan, seni içeri aldırırım..

İçeri girdim. Merdiven başında
biri ölümlü kesti.

— Şuraya git, bir boy abdesti
al! Dedil. Giriş ücreti yirmi beş
kâğıttır.

Baktım olacak gibi değil, kaç
mağa karar verdim. Düşündüy-
dum, sakallı biri, ölümlü kesti.

— On lira da takunya parası
ver.. dedi.

Yıkandıktan sonra huzura alın-
dım. Nurcu Nene'yi görünce, (52
rettikleri üzere):

— Selâmünaleyküm ya Hazreti
Fadime! diye seslendim.

Evin içi çatur çatur etmiye
başladı. Yanıma sokuldu. Ben an-
lattım, o dinledi. Sonra başladı
huuu çekip dua etmeye:

«El aşkı minel fesatı ve bera-
kâtıruu.. Ya Havva, ya Âdem Ba-
ba; Leylâ ile Mecnun, Tâhir ile
Zühre, Ahmet ile Memet.. Babil
kulesinde bir şeytan, bir derviş
yakalamış. Maşaallah.. El Cezire,
el Kairo yallah. Pirmiz üstadı
mız Baltacı Aptullah Paşanın
emirleri ve zikirleri fîze, vesûp
han Allah.. Bu ne perhiz, bu ne
hiyar tırşusu? Vallahi, billâhi,
tallâhi e vallâhi, âmiin.. El ku-
bur, el cumhur, el arabia maşal-
lah maşallah.. Seni soyan adamı
bulduk, yallah. Kısa boylu, sarı
şın, uzun boylu bir adam, illal
lah. Böyle bir adam görünce ken-
disinden nezaketle parayı iste,
o hemen çıkıp verecektir, eyval
lah..»

Huzurdan ayrılırken,
— Borcumuz? dedim.

Yardımcısı atıldı;
— Sus dedi. Nurcu Nene para-
lâfından hoşlanmaz. Para işine
ben karışıyorum. İki yüz lira ve-
receksin..

Korkudan,
— Buyrun, dedim.

Hiç renk vermeden erimeğe baş-
ladım. Otele zor indim. Beni so-
yan adamı bir enseliyebilsem..

Kısa boylu, sarışın bir adamı
gözüm keşirdim. Yanlışığa mey-
dan vermemek için birine sor-
dum, «Yanarsın» dedi, «O adam
memleketin en gözde Ağasıdır.»

Korkudan vazgeçtim.
Yemek, içmekten kesildim. Gö-
zümde hiç uyku kalmıyor. Gündüz-
leri kahve içiyorum ve sokak baş-

larındayım. Hava kararınca da
bekçi babalarla beraber dolaşıp
duruyorum. Tüm bekçilerle ah
bap olup, çıktım. Onlar nereye
ben de oraya. Ahhaaahh, o ka-
dar zayıfladım ki biri püf dese
yere yığılacam. Bekçi arkadaş-
lardan Ziya, «seni Emniyet Mü-
dürü istiyor» dedi. Sevinerek git-
tim. Dinlene dinlene müdürün
gün merdivenlerinden çıktım.
Ayakta duracak halim yok. Müdür
bey,

— Seni bekçi yapsak ne der-
sin? dedi.

Karşılık vermedim.
— Senin karşında kimse daya-
namaz, iki ay sonra da bekçibaşı
yaparız..

Kabul etmiyerek yanından ay-
rıldım.

Aylardanberi cepten yıyorum.
Bir deri, bir kemik kaldım. Ama
beni soyan adamı eninde sonun-
da enseliyeceğim. Bir yere otur-
muş, kafamda iki aylık bir plân
kuruyordum. Yanıma cübbeli bir
adam sokuldu,

— Ne düşünüyon gardaşım?..
dedi.

— Beni soydu bir namussuz.
Onu arıyorum..

— Golay be gardaşım, çoğ go-
lay bu. Hocalara gittin mi heç?

— Gittim.

— Kimlere gittin?

— Pirci Hoca'ya, Nurcu Nene'
ye.. Ama hepsi boş çıktı.

— Olmayo işde. Pirci Hoca kız-
lara çocuk doğutturur. Nurcu Ne-
ne de dehalıyedir, dehalıyeye
bahar. Digne beni, digne beni.

Hele, Diyarbakır'da yatır vardır.
Orada çok yatır vardır a.. Bu ya-
tırın ismi Eylanı Ceylânî'dir. Ben
den yana gendisine bi dua eyliy-
ver, o anlar kimin gönderdiğini..
Bu mektubu da oradakilere viri-
ver. Emme bu mektuba elli gay-
me vereceksin. Vir parayı..

Umut dünyası yal ver elini Di-
yarbakır. Saç sakala karışmış bir
adam,

— İki tane de mum alı dedi,
içeri mumsuz girilmez, çarpılır
sın..

Paçalarından belâ akan bir
adam ölümlü kesti,

— Giriş elli papeldir! dedi.
Bir bilek alıp içeri girdim. Ayak-
ta duracak halim yok. Yatırım
başında nöbet tutan kara sakallı
biri,

— Sanduka kaç defa ileri geri
giderse, o kadar on lira verecek
sın, dedi.

Sandukanın başına geçtim. Ben
«destuuurrrr!» dedikçe sanduka
ileri geri gitmeğe başladı. Sandu-
ka vargel makinelerine döndü,
tutabilersen tut. Her gidiş geliş
on papet olduğuna göre, var sen
hesap et. Sandukanın içinden bir
ses geldi:

«Senin paranı çalan adam iş-
tanbul'da yaşıyor. Evli, kara kuru
bir adam. Şimdi şu anlarda bû
yük korkular geçiriyor. Senin pa-
ranı aldığı yere bırakacaktır. Hay-
di geçmiş olsun.. Huzurdan çıkar
ken kapının sağındaki kutuya
yüz lira bırak ve öyle çık.»

Kör topal İstanbul'a döndüm.
Elimdeki paralar da suyunu çek-
mişti. Ertesi günü karakola uğra-
dım. Beni gören komiser,

— Vay ulan, sen nerelerde idin
be? Diye çıkıştı.

Bir sürü evrak karıştırdıktan
sonra, bekçiye,

— Şu iki gün önce yakaladığı
mız adamı getir bakalım, dedi.

İçeri bir yorgansız girdi. Komi-
ser,

— İşte, dedi; seni soyup soğa-
na çeviren adam!

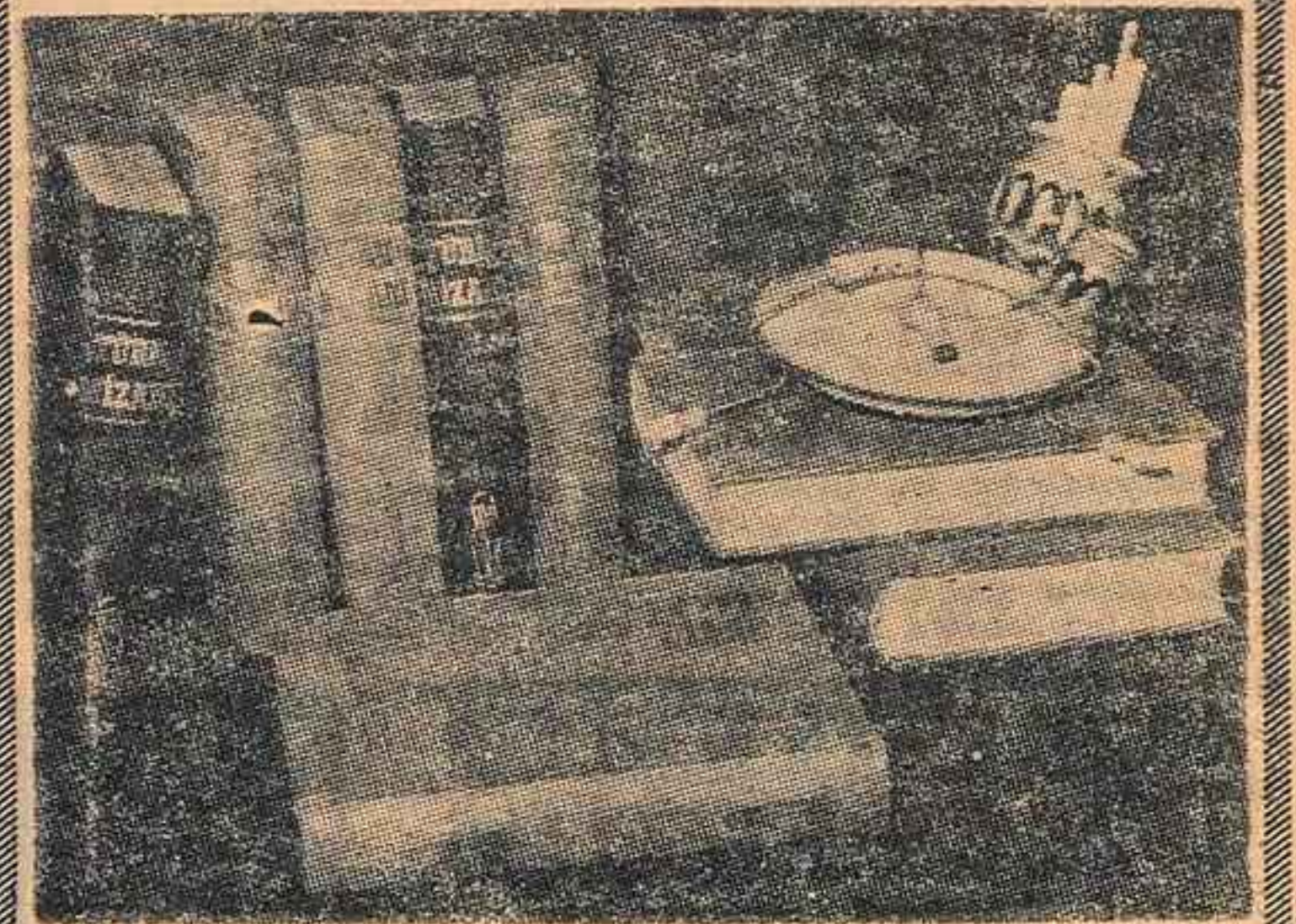
— Bu değil, dedim.

— Nereden anladın?

— Ben hırsızların gözünden an-
larım. Ben davacı değilim..

— Ama bir daha buralara dö-
meysin..

— Düşmem
İşi öbür dünyaya havale ettim.
Beni soyan düzrü ile orada he-
saplaşacağım.

Önlü Türk Mizahçıları'nın en güzel beş kitabını
nefis bir cilt içinde sunuyoruz:

Türk mizahı

AZİZ NESİN'DEN: Mahmut ile Nigâr

ADNAN VELİ'den: Seçim Konuşmaları

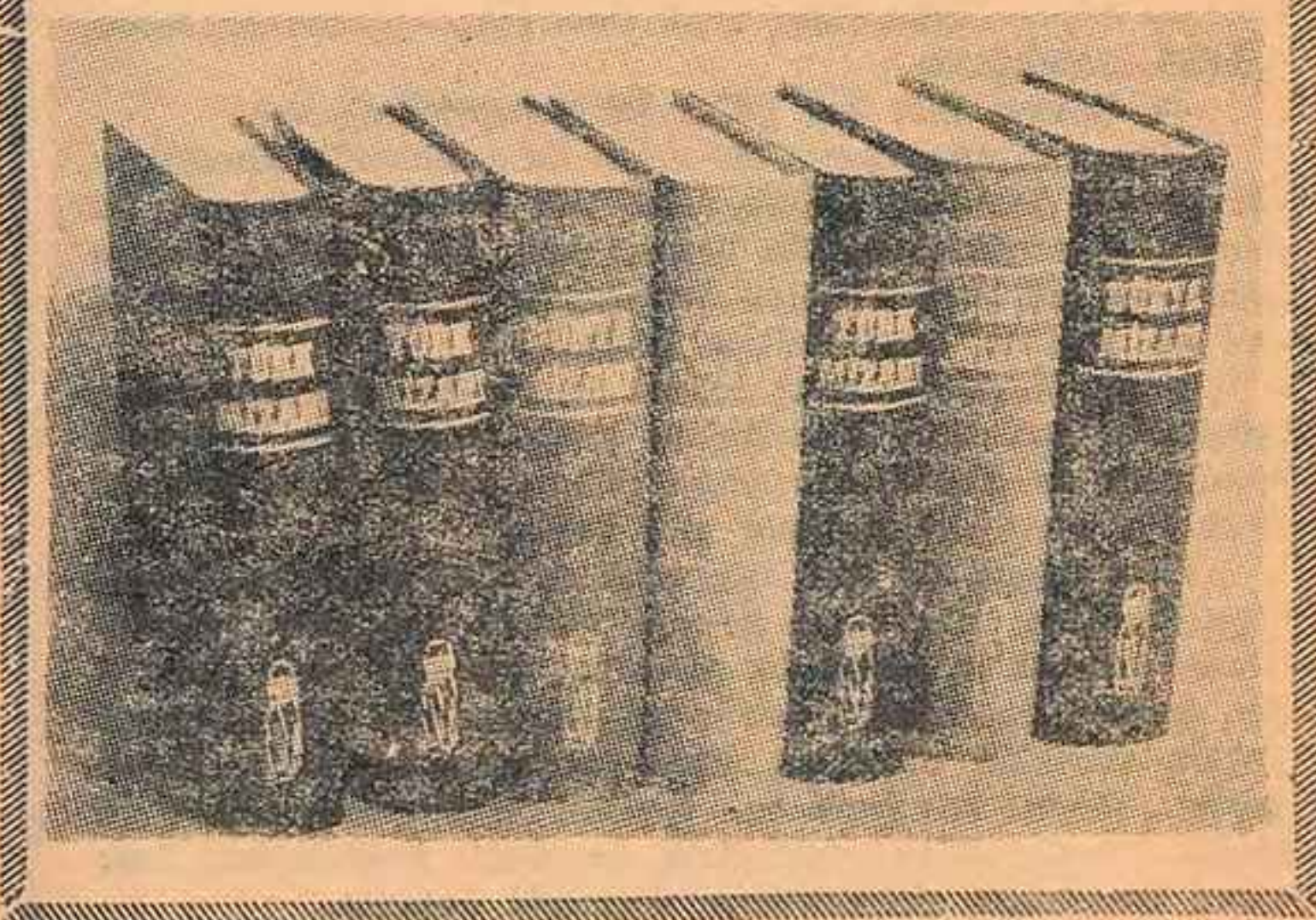
BÜLENT ORAN'dan: Üç bacaklı kedi

RIFAT ILGAZ'dan: Radarın Anahtarı

ORHAN KEMAL'den: Bâbil Kulesi

450 Sayfa. Nefis cilt, Fiyatı: 10 lira

Üdemeli olarak gönderilir: Karikatür Yayınevi, Nuruosmaniye
Gazi Sinan Paşa Sok. No. 12 — İSTANBUL

REKLÂMLAR İÇİN EN İYİ VASITA GAZETE VE DERGİLERDİR.

GAZETE VE DERGİLER İÇİN DE
EN GÜVENİLİR ARACI
BASIN İLÂN KURUMU'dur.

İSTANBUL GENEL MÜDÜRLÜK : Türkocağı Caddesi No.1 Kat 3
Telefon: 224334 — 85

İSTANBUL ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : Türkocağı Caddesi No.1 Kat 3
ANKARA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : Ulus İşhanı «E» bloku No. 41
Kat 2

Telefon: 105817 — 105787

İZMİR ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : İkinci Kordon Mimar Kemallet-
tin Caddesi Küçük Kardiçali
Han

Telefon: 23911

TELGRAF: BASINKURUMU

ADANA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : Abidinpaşa Caddesi Remo İş-
hanı 46

BURSA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : İnönü Caddesi Aysan Han No.
20 Telefon: 2552

ESKİŞEHİR ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : PORSUK İŞHAN KAT 2 No.1
KONYA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ : İstanbul Caddesi Yusufpaşa So-
kak Terzioğlu pasajı No. 1

ZONGULDAK ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ: Amealı birliği pasajı No. 15/16
Telefon: 2038

(BASIN 14347)

Sahalarımız
ve inekleriAğları yırtan
TIRPAN RIZA

Kadın, erkek, genç, ihtiyar, her Türk fedinin kalbinde yır almış olan Ağları yırtan Tırpan Rıza, Türk sporunun yetiştirdiği en kıymetli bacaklara sahip bir futbolcumuzdur. Yalnız milli sahalarımızda değil, Balkan, yakın ve Orta Doğu çayır ve stadlarında dahi bir emsaline rastlanmamış olan bu büyük futbolcu, sahalarımızda en çok alkış toplanmış ve küfredilmiş bir sporcu olarak hâlâ rekorunu muhafaza etmektedir. O kadar centilmen bir futbolcudur ki, tam otuz bir kere milli olmuş olan ve Türk futbolunu milli forma altın da yirmi iki yıl temsil etmiş bulunan Rıza, bütün futbol hayatında, sahadayken yalnız bir kere «inek» diye bağırarak gösterdiği yere bakınca, orada zannedildiği gibi hakem değil, hakiki bir inecin otladığı görülmüş ve her nasılsa çayırda girmiş olan inek, emniyet kuvvetleri marifeti ile dışarıya çıkarılmıştır.

Futbol tarihimize attığı şutların tesiriyle en fazla ağ delmiş olan Rıza'ya pek haklı olarak «Ağları yırtan Tırpan Rıza» lakabı verilmiştir. Hatta, bir zamanlar aralarında arkadaşlık münasebetlerinden başka hiçbir şey bulunmayan film yıldızı Parsel Ayse'nin «Aman Rıza, sana ağ dayadın mı yorum şekerim!» dediği pek meşhurdur ki, burada kastedilen, ya zın balığı çıktığı zaman Rıza'nın kale ağ zannedip şut çekerek yırttığı parçaladığı balık ağıdır. Rıza'nın her çeşit ağ'a karşı şiddetli bir allerjisi olduğu bilinmektedir.

Rıza, daha pek küçük yaşındayken futbolu başyarak, mahalle aralarında ve yangın yerlerinde kaçış topaklarının ve bez yumaklarının arkasından arkadaşlarıyla koşmuş ve kendisine papuç yetiştiremeyen babasından her akşam mün tazaman musluktan su gelinceye kadar (İstanbul'da otururlar) da yak yiyerek, o harikulade dayanıklılığı kazanmış ve sahalarımızın yıldızı olduğu zaman da seyircilerin kafasına fırlattıkları ayva ve mısır koçanlarıyla gözöz şiselerini farkına bile varmamıştır. Bu sebeptendir ki Ağları yırtan Rıza, «Beni yetistiren babamdır» diye rek rahametli pederini sık sık yâd eder.

Tarihte pek çok meşhur insan vardır ki, ailelerinin isteklerine muhalefet ederek mesleklerini seçmişlerdir. Ailelerinin papaz yapmak istediği bir çocuğun, tarihin kaydediği en büyük ve meşhur insan kasabı veya büyük bir kumandan olduğu, yine ailesinin avukat yapmak için çok uğraştığı bir çocuğun da aynı tarihe geçmiş bir hürsuz veya polis veya meşhur bir tüccar olduğu çok görülmüştür. İnsanlık tarihi, maalesef çocuklarının kabili-

yetini keşfedemeyen ailelerin zulmü ile doludur. Ağları delen Rıza'nın ailesi de maalesef, bu çocuğun bacaklarındaki kabiliyeti farkedemiyerek, onu muhakkak surette adam etmeye çalışmışlar, fakat Rıza futbolcu olmuştur. Pek fazla dargelirli olan babası, ilk zamanlar, ilk oğlunun bir şişkin meşin topağı bir delikten geçirmek için don gömlek bir kaleden öbür kaleye koşup durmasına çok üzülmüşse de, sonradan Rıza'nın her transferinde aldığı paraları görünce, yaptıklarına çok nâdim ve pişman olması neticesinde teessüründen, sefalet içinde ruhunu teslim ederken son sözleri: «Ne nane ye dim de oğlum gibi topçu olsaydım...» demek olmuştur.

İlerde ağları delemek olan Rıza, çocukluğunda şut çektiği taş veya bez toparla komşu eyerinin pencere camlarını deldiğinden sık sık dayak yemiş veya babasına şikâyet edilmiştir. Tarihte bütün büyük insanlar gibi, Rıza da bu gayri müsait muhitte uzaklaşarak ilkokula başladıkdan sonradır ki, arkadaşlarıyla, çanta ve kitapları kale yaparak çayırda ve arsa larda top yaparak, asgari senede 10-15 çift papuç paralamak suretiyle yedi senede ilkokuldan mezun olmağa muvaffak olmuştur. Bundan sonra ortaokula başlayan Rıza'ya babası, okula devam etmesi için çok şiddetli baskı yapıyordu. (Sonraları babası, bu yüzden çok vicdan azabı çekmiş olduğunu müteaddit defalar bu satırların muharririne itiraf etmek zorunda kalmıştır. — Bu satırların muharriri ise cinayet masası memurudur—).

Merhum pederinin, okula devamı için Rıza'ya ısrar ve tazyiki o kadar artmış ki, az kalsın bu tazyik karşısında neredeyse kendisini derslerine verecek olan Rıza'nın bütün istikbal mahvolacak ve Türk sporu o bir çift harika bacaktan mahrum kalacaktı. Bereket, okul takviminde hakeettiği mevkii alarak, okul maçlarında attığı gollerle okulunu başarıdan başarıya götüren Rıza'yı bir maçta, Tozko paran takımının idarecileri göre rek, dikkatlerini çeken bu çocuğa Pembe — kavuniçi formayı giydirmişlerdir. Bu tarihten sonra kalbi «Toz—koparan!... Toz—koparan!...

Tak tiki tak, Toz—Koparan! diye garpan Rıza'nın ne suretle lise diplomasına sahip olduğu meçhul ise de (Faiili meçhul cinayetlerden dir), «Ben kulübümün renkleri için yaşıyorum!» dediği malumdur; çünkü bu sözlerinin ertesi günü Yeşil—Mavi takımına transfer olmuş, oradan açık beyaz—Koyu beyazlı takıma ve oradan başka takıma, daha sonra Mor—Lâcivert takıma transfer olmuş ve bu sırada vatani vazifeye davet olunarak transferden bir müddet kurtulmuş ve vatani vazifesini ifa maksadıyla Mehter Gücü takımının santrafor mevkisinde bulunmuştur. İki sene bu mevkii muhafaza ederek kale si

ni müdafaa eden Tırpan Rıza, parlak bir surette vatani vazifesini ifadan sonra tekrardan Pembe—Kavuniçili takımındaki yerini almışsa da takımı Rıza'yı satışa çıkarmış ve Tırpan Rıza Kiremidî—Beyaz takım tarafından satın alınmış ve ertesi transfer sezonunda başka takım idarecilerinin kandır mamaları için kaçırılmıştır.

Bir milli maç dolayısıyla kampa alındığı sırada poker öğrenmiş ve barbuta dadanmıştır. Kampa girmeden evvel de içki içiyor idiyse de kampa sporculara alenen içmek yasak edilmiş olduğundan, tuvalet ispirosu ve kolonya içmek mecburiyetinde kalıyor idi.

Bu kampa o kadar fazla mik tarda limon kolonyası içmişti ki, iki sene müddetle her oynadığı maçta ne zaman şiddetli bir şut çekmek için sıkı davransa, bütün stadyum limon limon kokmaya başlardı. Kampdaki idarecilerin sıkı disiplini yüzünden helâya kapana rak içmek mecburiyetinde kalan Rıza, kamp hayatının ekseri zamanını tuvalette geçirirdi. Kampın sonraki bu milli maçta, Ağları Yırtan Rıza'nın tırpanları sayesinde de takımımız ancak 6-1 mağlup olmuş ve karşı takımın kaptanı «Rıza olmasaydı, biz size en azından on tane daha tıkdırdık!» demiş ve bizim kaptandan «Neece tıkdırdım, biraz zor» diye ağzının payını almıştır.

Ağları yırtan Tırpan Rıza fevkalâde şutör olduğu gibi aynı zamanda son derecede çalınıcıdır; o kadar ki, o sahada hasımlarını çalınırken rock'n roll oynadığı ve ya Tivist yaptığı sanılır ve bu sırada on binlerce seyircinin büyük larını burarak:

— Kıvrır!... Kıvrır Rıza Kıvrır! diye göklere yükselen sesleri stad yomu çınlatır. Mesela bir maçta, karşısındaki oyuncuyu o kadar kıvrırmıştı ki, olduğu yerde fir dönmekten adamın üstündekiler düşerek zavallı striptiz bir halde kalmış, başının dönüp gözlerinin kararmasından çayır ve Rıza'nın ayakları dibine kapaklanmıştı.

Tırpan Rıza'nın kale ağını ilk yurttu şöyle olmuştur:

Şafak Spor takımı ile — ki çok avıcı bir takımdı — yapılan maçta, Rıza, hasım takımın santraforunu, tıpkı tivist oynar gibi yerinden bir milim kıpırdatmadan on yedi dakika çalınarak kıvrırmış ve iste o sırada saha birden karışarak, faili meçhul bir şut ile Rıza havlanarak, canhıraş bir çayır ile, sol üst köşesinden kaleye öyle bir şiddetle balıklama dahil olmuş tur ki, başı ağları yırtarak harice çıkmış ve bedeni dahi kale dahi linde kalmıştır.

Bu esnada top dahi santrada bulunmakta idi.

Bu şiddetli şut neticesinde, hem Rıza'nın kulötunun ağ ve hem de kale ağının yırtılmış olduğu görülmüşse de canhıraş çayırının hangi ağdan çıktığı bugüne kadar anlaşılamamıştır.

Bu vak'adan sonra Ağları Yırtan namını bihakkin ihraz eden Rıza, karşısına çıkan oyunculara hakeme çaktırmadan tırpanlamak ta da fevkalâde mâhir olduğundan ilâveten «Tırpan» namına da lya kat kesbetmiştir.

Ağları Yırtan Tırpan Rıza'da öyle kuvvetli bir kulüp sevgisi ve renk aşkı vardı ki, takımının mağlup olduğu her maçta, prim alama diği için saçını başını yolkaktan, genç yaşta, başında kil ve tüy dahi kalmamıştı. Soyunma odasında ise, saatlerce ağlar ve ancak o gece barda sportif bir rezalet çıkarıp, şansı yaver gider de bir ense si kılıya rastlayıp dayak verdikten

sonra ancak ruhu sükunet ve cismani sekinet bulurdu.

Milli maçlarda gösterdiği muvaffakiyetler, nihayet ecnebi takımların da dikkatini çekmiş ve tırpan Rıza bilmem ne kadara Silezya, ya transfer edilmişti. İşte bu sırada dünyadaki bütün talih sizlikler üstüste zavallı Rıza'nın başına geldi. Bir maçta, ayağına papucun çivisi battığından — siz şu şanssızlığa bakın — başka bir maçta ise, ayağına çivi batmadığından iyi oynamadı. Bütün bu talihsizlikler sonunda daüssilaya tutulmak mecburiyetinde kalan Ağları Yırtan Rıza «Ah vatanım, ah vatanım da ah vatanım!» diye tempoju olarak inlemeye, ağlamaya başladı. Vatan kokusu burnunda tütüyor du. Silezya'lılar, Rıza'yı bir-iki defa daha denedilerse de, tam gol atmak için gerildiği sırada kulotu nun lâstığı koptuğundan sahadan kaçıyor veya tam şutu çekeceği sırada ayağı çarşafa dolayıyordu. Bu nun üzerine Rıza'nın vatan hasreti çekmesine tahammül edemeyen hayırcılar vatandaşlarımız —Rahmetli Sultan Aptülpalamut olsaydı, Silezya'ya bir güzel harp ilân eder di— iane toplayarak, vatani, Ağları Yırtan Rıza'ya kavuşturdular.

Yavuz zırhlısı gibi, ağları delen Tırpan Rıza'nın hayatı da efsaneleşmiştir. O zamanki maçlar, bu zamanın maçları ile kıyas edilmemlidir. Şimdi Taksim Gezi eilmemlidir. Şimdi Taksim kışlasının bahçesindeki toprak stadyumdaki maçlar, şimdiki maçlara nisbetle çok daha insani idi ve çok daha sportmence yapıldı; hiç olmazsa, maç hitamında sahada iki veya üç futbolcu ayakta kalabilir ve bunlar sedyeyle ihtiyaç duyulan iki kişinin yardımı ile soyunma odasına kadar taşınabilir. Yalnız o zamanki bir maçta —ki derhatır eylediğime nazarın, zannedersen Sivastopol Spor ile Osir topol Spor arasındaki maçta— sahada hekem dahi kalmamış olduğundan, maçın hitamı anlaşılammış ve her iki takımın bakiyyesi olan üç oyuncu maça dört saat devam ederek karanlığın basması ile birinci haftayı bitirmişlerdi.

Hayatı bir efsane haline gelen ağları yırtan Rıza'nın şutu ise, her vehile emsaline faik idi. Eğer, on iki pastan —affedersiniz— bir öküzü bir şut çekecek olsa, öküzü aniden soluksuz devirirdi. Fakat ne kadar şayan—ı hayrettir ki on iki pastan öküzü cansız de

viren Rıza'nın sağ şutu, bir maçta «Uçan manda» namı ile maruf kalecinin göbeğine isabet eylediği halde, kaleci Uçan Manda sarıllamak şöyle dursun, topun vücudu ne temas ettiğinin dahi farkına varmamış ve elini alına siper ederek gözleriyle sahada topu aramaya devam etmiştir.

Maç esnasında bir faciaya sebebiyet verilmemesi için, Tırpan Rıza'nın sağ ayağı ile şut çekmesi federasyon tarafından menedilmişti. Hatta, unutup da sağ ayağını kullanmasını, kullanırsa da şutunun tesiri az olsun diye, maçlarda sağ ayağına beş kiloluk bir demir bağlanırdı ki, takımının mağlup olduğu bir maçta hirsından ağlayarak, bu demiri kemirmişti.

Sol ayağının şutu ise ancak on sekiz pastan bir öküzü devirebilirdi, ama, solla şut çektiği topun da attığı yere gittiği hiç vakı olamıyordu.

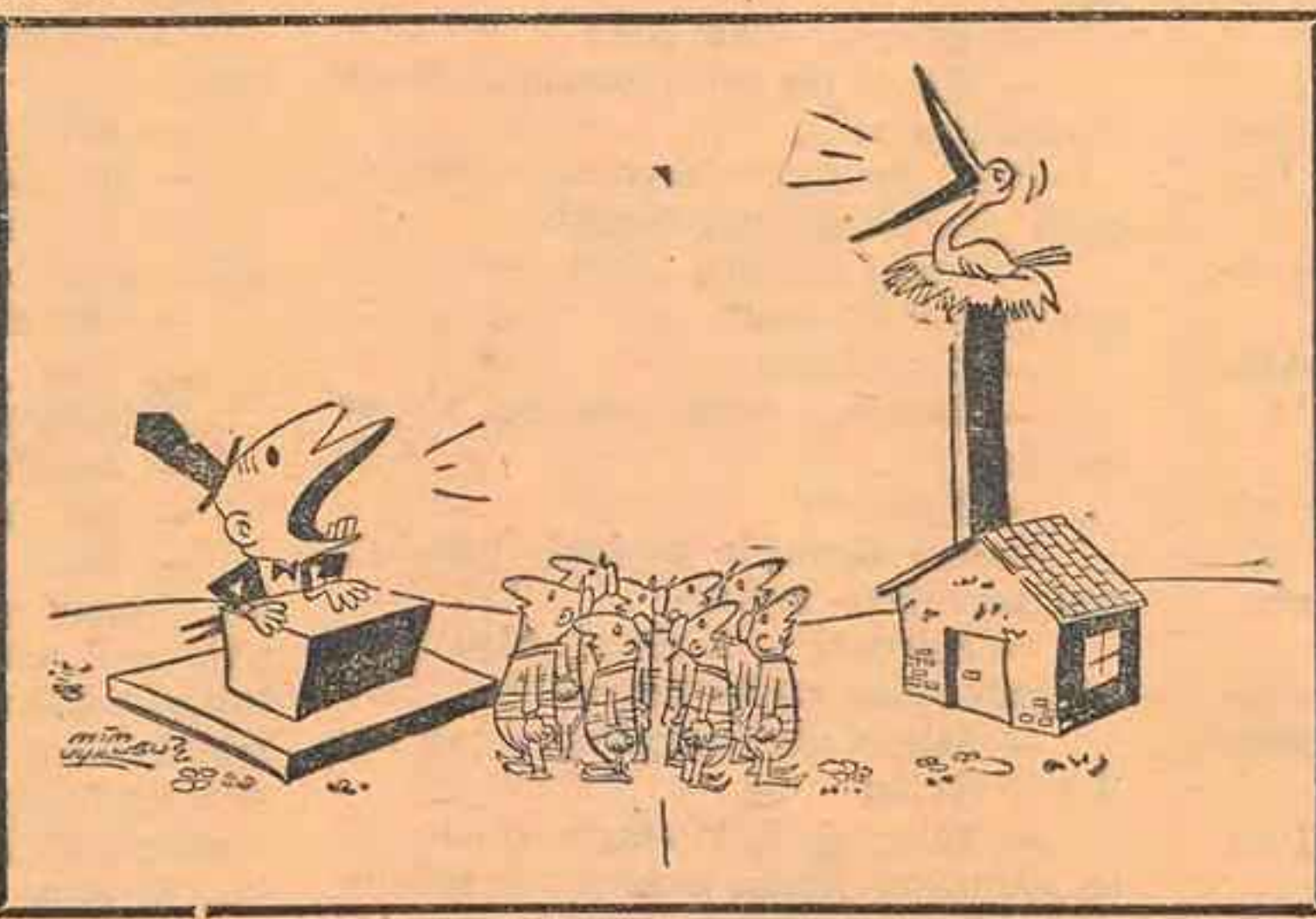
Şerefli bir spor hayatından sonra futbolu bıraktığı zaman, zamanın gazeteleri onun bilhassa efendiliğini belirtiyorlardı. Hatta bir gazete, bütün bir futbol sezonunda yalnız bir kere, kendisine küfreden seyircilere Rıza'nın el hareketiyle işaret verdiğini tesbit ederek Tırpan Rıza'yı «Centilmen futbolcu» ilân etmişti.

Sahalarımızın bu centilmen kurdu futbolu veda ettiği zaman Türkiye'nin en popüler insanı olmuş, bundan faydalanmak için, spor sahalarından ticaret sahalarına atlanmış ve spor malzemesi mağazası açmıştır. Sonradan bu mağaza çok inkişaf etmiş ve burada kum, mas, suni gübre, leblebi ve nane de satılmaya başlanmıştır. Ağları Yırtan Tırpan Rıza — ki o zaman ona Baba Rıza diyorlardı — saha jardan çekilmekle beraber futbolu değildi; kulübünün idari kadrosunda çok önemli mevkileri işgal etmekteydi. İşte bu sıralardadır ki, bilindiği gibi, her nasıl oluyorsa, memleketimizde demokrasi filân diye bir lâf duyulmaya başlanmasaydı, yeni kurulan partiler de, memlekette çok tanınmış, popüler, meşhur simaları aday göstererek halktan rey toplayıp seçimi kazanmak sevdasına düşmüşü. İşte bu hengâmede, bir kere de siyaset sahına atlanmış olan ağları yırtan Tırpan Rıza'yı karşımızda milletvekilisi olarak görüyoruz. Futbol saha

halarında Ağları Yırtan Rıza'nın siyaset sahasında da kürsüleri kıran Rıza olacağı sanılmışsa da da, hiç de zannedildiği gibi olmamış ran Rıza olacağı sanılmışsa da da zavallı Rıza pek sönük kalmış ve fakat o da buna karşılık «ticaret—i siyasi» ve «Siyaset—i ticari» sahasında altın ve derinden büyük yük inkişaf göstermiştir.

Hâlen, basılmadan kumar oynanılan, koçaların karıların güzelliklerini, kadınların ise elbiselerinin ve vücutlarının güzelliklerini teşhir ettikleri içtimai kulüplerden birinde önemli mevkii vardır.

Ağları Yırtan Tırpan Rıza'nın bu çok kısa hal tercümesinden de anlaşılacağı gibi, bir insan eğer Hazret-i Allah «yürü ya kulum!» derse, o insan yürür ve yürütür. Evlâd—i vatan, Ağları yırtan Tırpan Rıza'nın hayatını kendilerine nümüne itihaz eylemelidirler.

Aziz Nesin'den bir hikâye

Pis Herif

Hayır, hayır... Bu sefer hiç kim seye, işime son verildiğini, anlatacak değilim. Bu kaçınıcı ar tık... Ne zaman bir kötü duruma düşsem de yardım umuduyla bir dostuma başı ma gelenleri anlatacak olsam, hepsi de bir usta polis hafiyesi kesilip beni ince den inceye sorguya geçer. Maksatları, kötü duruma düşmemde, benim suçumu arayıp bulmak. Çünkü, kendilerince be ni suçlu çıkarırlarsa, yardım etmemek için bahane bulmuş olurlar. Gidi kalpa zanlar siziii... Sizden yardım dileyen kim? Ama istemesem de onlar dost ola rak kendilerini yardımla yükümlü sa yarlar; inceden inceye soruşturmaları işte bundandır.

İşte böyle düşünerek, yokuştan aşağı dalgın dalgın iniyordum. Birisi kolum dan tuttu, baktım, bizim Osman Kemal... Sevinçten gözlerinin içi ıslı ıslı parlar ken, dram maskı gibi suratının çizgileri ni zorla aşağı aşağı sarkıtarak:

— Çok üzülüm... dedi.
Anlamazlığa vurup:
— Ne olmuş, dedim, başına bir şey mi geldi yoksa?

— Benim başıma bir şey gelmedi, seni işten çıkarmışlar da ona üzülüm. Vah vah vah...

Ulan, bize mi bu ağızlar! Neredey se sokağın ortasında «Vah vah yavrum vah vah... Haniya da yavrum vah vah... Oh ne de güzel vah vah... Şınanay şına nay vah vah!» diye sevincinden par maklarını sıkırdatarak göbek atacak da, bir de kalkmış bana ağız yapıyor. Oğlum, kırk yıldır biz bu vahvah'ları çok dinle dik...

Yüze karşı da söylenmiyor ki...
— Nasıl oldu allaşkına, gel kahve ye oturalım da anlat!
— Anlatacak bir şey yok, çıktım işte...

Gücenik bir sesle:
— Seni bu üzgün halinde dünyada bırakamam, dedi, anlat bakalım, nasıl oldu... Anlatırsan açılırım.

Doğrusunu ister misiniz; ben de içimi dökmek ihtiyacıydım. Arkadaş larımın dostluklarından bu kadar işkil lenmekte haksızdım. Sürekli başarısızlık larım galiba beni kötü ruhlu bir adam yapıyordu.

Yılların acı denemeleriyle yine de güvenemediğim için:

— Anlatsam n'olacak sanki... dedim.
— Ayıp ettin şimdi. Arkadaşın ola rak bir yardımda bulunmak boreumuz, değil mi?

— Sağ ol... Anlatacak da bir şey yok, patron çağırır, «İşine son veriyorum» dedi.

— Durup dururken mi?
— Durup dururken...
— Drup dururken...
— Pekiyi nedenmiş?
— Bilmiyorum, elbet kendine göre bir nedeni vardır...

Durdu, düşündü düşündü,
— İşe geç mi gidiyordun? dedi.
— Yoo... İşbaşı sekiz buçukta, ben her sabah on beş dakika önceden işde bulunurum.

— Akşamları paydos saatinden ön ce mi çıkıyordun?
— Yok be kardeşim, beşon dakika geç bile çıkarım.

— İşinde kaytarıyor muydun?
— Hiç bir zaman... Benden çok meannun olduğunu söylerdi, hattâ aylı ğıma zam yapacağını bile söylüyordu.

Canı sıkılmıştı:
— Sana bir şey yapmalıyız, yardım da bulunmalıyız öyleyse... dedi, cevap vermeme bırakmadan ekledi:

— Adamın işleri kötü mü gidiyor du acaba?
— İşleri çok iyi, günden güne de açılıyor...

Çay bardağındaki son yudumu da içti, sağ elini şakağına koyup derin de rin düşündükten sonra:

— Sen bu herife karşı geldin mi hiç? dedi.
— Hayır, dedim, hiç karşı gelme dim.

— Aylığına zam mam istedin mi?
— Yoo...
— Allah Allah... Pekiyi, sen bu adam için ileri—geri konuştun mu?
— Hiçbir zaman...

Bu yolda soruşturması daha epeyi sürdü.

— Mutlaka bir şey vardır, dedi, sen de düşün bakalım, belki bulursun...

Tepem atmıştı:

— Arkadaş, dedim, ne uğraşıp du ruyorsun yahu... Olan olmuş işte...

— Yahu, arkadaşın değil miyim, elbet soracağım... Senin derdin benim derdim demektir Sen söyle bakayım, bu adam sana hiç bağırıp çağırıyor muy du?

İyice canım sıkıldığı için, yüzüne

— Senden ucuza çalışacak birisini bulduysa?

— O işde benden ucuza kimse ça lışmaz.

— Çatlıyacağım be... Sebepsiz yere adamı işten neye çıkarsınlar? Kuzum, sen adamla nasıl konuşuyordun?

— Ne gibi? Basbayağı konuşuyor dum işte.

— Tamam. Şimdi anlaşıldı.

— Ne anlaşıldı?

— Sen patronla senli—benli konuş tuğun için, adam sana kızdı.

— Bırak allaşkına yahu, o'nun yü zünü ayda bir ya görürdüm ya görmez dim, konuşmazdım ki...

— Tamaaam... Şimdi anladım, bak, gördün mü... Adam, sana kendisiyle ko nuşmuyorsun diye kızmış, belli. Sana bir şey söyleyeyim mi, vallahi kabahat senin; doğru doğru dosdoğru...

Adam haklı kardeşim, tabii çıkarır... Çıkarmaz mı canım, kim olsa çıkarır. Hiç kimseye kabahati bulma, kabahat kendinde.

İlk durakta otobüsten atlardım. Çok

— Antidemokratik kanunlar kaldırılmalıdır!

dik dik bakarak:

— Hayır! dedim.
— Sen bu adamın suratına, şimdi bana baktığın gibi, dik dik baktın mı hiç?

— Bilmem... Belki de bakmışım dır.

Bir rahat nefes aldı:
— Hah, dedi, şimdi anlaşıldı mese le... Ben diyorum, mutlaka vardır bir şey... Kardeşim, kabahat kimsenin de ğil, senin... Değil mi ya, ne diye ada mın suratına dik dik bakarsın... Olmaz ki, olmaz. Ben o adamı tanımam, sen benim arkadaşısın, ama adam haklı... Vallahi suç senin...

Aman ne rahatlamış, ne rahatla mıştı.

Yarım ağızla «Allahaismarladık» deyip kahveden çıktım. Patron beni iş ten çıkardığını söylediği zaman bile bu kadar canım sıkılmamıştı. Bindığım oto büste bizim Şişman Tahir'i gördüm. Ba şıma gelecekleri bildiğim için, görmez den geldim ama, o beni gördü.

— Ne var ne yok? dedi.

Söylesem mi, söylesem mi...

Söyledim:

— İşten çıkardılar.

— Sahi mi, yazık... Neden oldu bu?

— Bilmem, oldu işte...

— Yahu, bir şey yapmalıyız. Boşta kalamazsın ya...

Falili meçhul cinayet karşısındaki polis gibi düşünmeğe başladım.

— Acaba patrona birisi senin aley hin de mi bulundu?

— Zannetmem.

— İsteyken dalga geçtiğin oluyor muydu?

— Katiyyen!

Osman Kemal'in sorduklarının hep sini sorduktan sonra:

— Sebepsiz, seni adam neden işten çıkarsın, elbet vardır bir sebebi... dedi.

— Sebebi ne yapacaksın, çok mu lâzım? dedim.

— Hiii, dedi, bilmiyiz ki ona gö re, ş'apalım. Acaba senden iyi birisini mi buldu yerine?

— Zannetmiyorum.

canım sıkılıyordu, sıkılmıyacak gibi de değil, ekmek kapımız kapanmış. Eski bir arkadaşım vardır, zenginee, durumu da iyi. Ona gideyim de, dedim, belki başka bir iş bulur.

Şansım varmış, arkadaşımı yerinde buldum.

— Beni işten çıkardılar, dedim.

— Ya, vah vah... dedi.

— Sen rica ederim, neden çıkardık larını sormıyacaksın... dedim.

Bu sözüm üzerine büsbütün merak landı:

— Sebebi neymiş? dedi.

— Sebebi bırak da, bana yardım et, bir iş bul...

— Düşünelim bir şey... dedikten sonra, öbürlerinin sorduklarını bir bir sormağa başladım.

— Bayramlarda ziyaretine gider miydin?

— Giderdim, dedim.

— Acaba adama antipatik mi geli yordun?

— Çok sempatik olduğumu söyler di.

— Deli olacağım yahu...

Asıl ben deli olacağım, sıkıntıdan gezinmeğe başladım odada. Arkadaşım birden:

— Senin kunduraların gıcırıyor...

— Evet, gıcırıyor.

— Ne zamandan beri?

— Aldığımdan beri gıcırıyor, beş aydır ayağımda, gıcırtsı geçmedi.

— İşde de bunları mı giyerdin?

— Evet...

Koltuğa kurulup:

— Anlaşıldı, dedi, bir cigara yaktı.

— Ne anlaşıldı?

— Yahu, hangi insan kulağı, sabah tan akşama kadar ayakbağı gıcırtsına tahammül eder? Gördün mü... Sen hiç kimseye kabahati bulma birader, bal gibi kabahat senin. Yooo, arkadaşısın diye senin tarafını tutacak değilim. Bak, o adam burada yok, ama Allah için hak lı... Olmaaz, gıcır gıcır, gıcır gıcır, ol maaaz!

— Doğru, dedim, kabahat bende ki,

gelip de size anlatıyorum derdimi.

Akşam vapura bindim, güvertede oturmuş, ne düşündüğümü bile bilme den düşünüyorum. Yanımda bir ses:

— Ne o, derinlere dalmışsın... dedi.

Eski arkadaşlardan Yaşar...

— Bir şey yok... dedim.

— Olamasa bu kadar sıkıntılı gö rünmezsin. Anlat, belki bir yol buluruz.

— Patron işten çıkardı ama, kabı hat benim... dedim.

— Neymiş kabahatin?

— Ayakkaplarım gıcırıyor, adamın da sinirleri bozuldu...

— Daha neler, ayakkabı gıcırıyor diye adamı işinden çıkarırlar mı? Söy lerdi, gıcırtsız ayakkabı giyerdin.

— Sonra suratına da dik dik bakı yorum diye kızdı.

— Hadi canım, öyle şey olmaz.

— Kendisiyle de çok seyrek konu şuyordum.

— Saçma!... Bu yüzden adam işin den çıkarılmaz.

Aklı başında biriyle karşılaştığıma sevinmişim.

— Ne bileyim yahu, dedim, adam beni işten çıkardı işte...

— Vah vah vah...

— Kalk da oynasana, dedim, hadi göbek at!...

Ne demek istediğimi anlamadığı için şaşırıştı.

— Sen, dedi, hiç geçimsizlik çıkar dın mı?

— Hayır.

— Düşün, düşün bakalım.

— Geçimsizlik çıkarmadım.

— Sakın, ş'apmış olmyasın... dedi.

Alaylı alaylı güldüm.

— Haaa... Dur dur... Patrona da böyle alaylı alaylı güler miydin?

— Evet gülerdim ve o yüzden be ni koğdu.

— Tamam... Bir sebebi vardır. Ada mın boşuna günahını aldık, kabahat se nin birader.

— Evet, benim...

Sıkıntılı bir gün geçirdikten sonra eve geldim. Daha yemekten yeni kalk mıştık ki, komşumuz İbrahim Bey geldi.

Baktım, adamın suratından düşen bin parça oluyor.

— Neyin var, sıkıntılı görünüyor sun... dedim.

— On gündür işsizim, işten çıkar dılar... dedi.

— Vah vah vah... dedim, beni de bugün işten çıkardılar.

— Neden?

— Bilmem. Seni neden çıkardılar?

— Bilmiyorum...

— Canım, elbet bir sebebi vardır.

— Kimbilir... Senin işe gitmediğin günler oluyor muydu?

— Hayır. Sen işte dalga geçer miy din?

— Ben mi, hiç bir zaman... Aylığına zam istemiş miydin?

İkimiz de karşılıklı birbirimizi sor guya çekiyorduk. İbrahim Bey durma dan gıcık temizliyor, burnunu mendile siliyordu.

— Kendisine bir saygısızlık ettiniz mi? dedim.

— Katiyyen, dedi, çok saygılıydım.

Durun bakayım, siz böyle hep sol aya ğınızı durmadan titretir misiniz? Ta mam... Şimdi anlaşıldı mesele... Hele şükür.

Mendilini açıp rahat rahat sümkür dü.

— Siz... Nezlesiniz galiba... dedim.

— Evet, dedi.

— Her zaman mı?

— Müzmin nezle... Gençliğimden beri böyle...

— Tamaaam... Kabahat senin bira der, kabahat senin... Ne diye başkasın da suç arıyorsunuz? Yoo, eğri oturalım, doğru konuşalım, hiç kimse karşısında fart furt hımkıran adama tahammül ede mez...

Bilemezsiniz, öyle rahatlamıştım ki... Durup dururken insanı işinden kim çı karır! Bir de kalkmış, hiç sıkılmadan, yardım istemeğe gelmiş. Fırt fırt süm küren adamın nesine yardım edilir... Kabahat kendisinin efendim. Ne olacak pis herif!

BÜK

Nafiz Bey'in düdüğü

Okul, yeni açılmıştı. Li senin son sınıfındaydık. Öğretmenlerle tanıştık da ha bir hafta olmuştu. Okul ha yatma henüz alışamamıştık. Bu arada, öğretmenlerin çoğu işi sıkı tutmuşlar, durmadan anlatıyorlardı. Gözlerimiz ders dinlemeğe çabalarken dahiyo, kulaklarımız uğıduyor, başımız dönüyordu. En tutulduğumuz taraf da derslere acele olarak girişlerin ba-sında, sınıfa ilk girdiği zaman, tahtaya kocaman harflerle «müzik ruhun gıdasıdır» tekerlemesi ni yazdıran yeni müzik öğret-menimiz Nafiz beyin gelmesiydi. Okulların açıldığı gün, ilk ders te hal hatır sormadan, bize mü-zige dair ne varsa anlatmış, fa-kat sözlerinin hiç ilgi uyandır-dırmadığını sezince, elini saat cebine atıp ufak bir düdük çı-kartmıştı. Bu hareket sınıfı bek-lenen neticesini vermiş, yarı uy-kulu bağlar merakla dikilmişti. Nafiz bey de bundan istifade ederek, ilgiyi üzerinde toplayabil-mekten memnun, bize gereken açıklamayı «Bunun adı diyapo-zondur arkadaşlar» diyerek yap-mıştı. Dersin sonuna kadar da düdüğün üstün meziyetlerinden bahsetmiş, ama bir kerecik ol-sun ötürmemişti. Biz de ha çal-dırma çalacak diye onu dinleyip durmuş, ancak ders zili çalıp diyapozonun çıktığı yere girme-siyle ümitlerimiz son bulmuştu.

Nafiz bey, herhalde anlatıkla-rına karşı gösterilen ilgisizliğin acısını bizden bu şekilde çıkart-mak istemişti.

Aradan bir hafta geçip de öğ-retmenimizin derse girmesini bek-lediğimiz sınıfta, şimdi iki kuv-vetli düşünceler çatışıyor: Mü-messil Uzun Hasan ve taraftar-ları öğretmenin diyapozonu bu ders yine gösterip ötürmeyeceği ni, kekeme Kâmil grupu ise, bu-nun aksini iddia ediyorlardı. Ta-raflar sinemasına, yumurtalı piya-zına, aşuresine, tramvay bileti-ne bahse giriyorlardı. Bu arada, öğ-retmenin diyapozonu öğlütün peşinden ağlamaması için evde bırakıp getirmeyeceğini söyleyen bazı bozguncular da çıkıyor-değildi.

Ders zili çalıp da yerlerimize oturdugumuz zaman, sınıftaki he-yecan artmıştı. Uzun Hasan, ka-pıda dikilmiş, öğretmeni bekliyor-du. Arkasına da yerleri süptüren uzunlukta çimento kağıdından yapılmış bir kuyruk takmıştı. Ve daha şimdiden bahsi kazandı-mış gibilerde sınıfa doğru sırtı-yordu.

Az sonra, Nafiz bey içeri girdi ve kürsüye doğru ilerledi. Uzun da peşinden seğırtti. Yoklama yapılacak ve ders başlayacaktı. Ama Nafiz beyin gözü numarala-rı okumak için iki büküm olan Uzun'un arkasındaki kuyruğa il-gi şence, ne ders başladı, ne de yok-lama tamamlandı. Biz, ancak o zaman Hasan'ın o kuyruğu ne-den arkasına taktığını anlayabil-dik. Nafiz beyi kızdırıp dersti kay-nıtmak maksadı. Böylece diya-

pozonun çalınması da önlenmiş olacaktı. Adamcağız, ilkin Hasan'ın uzun bacakları arasından yerlere değen çimento kağıdından mamul kuyruktan birşey anlıya-madı. Sınıfta çıt çıkmıyor, öğret-menin tekkikini bitirmesini bek-liyorduk. Uzun ise, hiçbir şeyden haberi yokmuş gibi, numaraları okumağa devam ediyordu. Fazla hiddetlen olacaktı. Nafiz bey bir den patlak veremedi. Kafamıza atacak birşey aramış gibi, sağa sola bakındı. Ancak silâha sarı-lır gibi saat cebinden diyapozo-nunu çıkardıktan sonra, konuşa-bildi:

— Terbiyesizler, edepsiz herif-ler, utanmazlar! Çabuk söyleyin, kim yaptı bunu. Yoksa hepinizi cezalandıracağım. Çabuk söyle-yin!

Birden patlak veren bu hiddet karşısında Hasan, yoklamayı yarı-da bırakmış ve saf saf Nafiz be-yi bakarak, «Ne oldu efendim, ne var, ne yapıyorlar?» diyor, Nafiz bey ise, hem söyleniyor, hem de eliyle Hasan'ın arkasını işaret ediyordu. Ama bu şekilde ona birşey anlatamadığını görün-ce,

— Sersem herif, baksana arka-na bir kerel dedi.

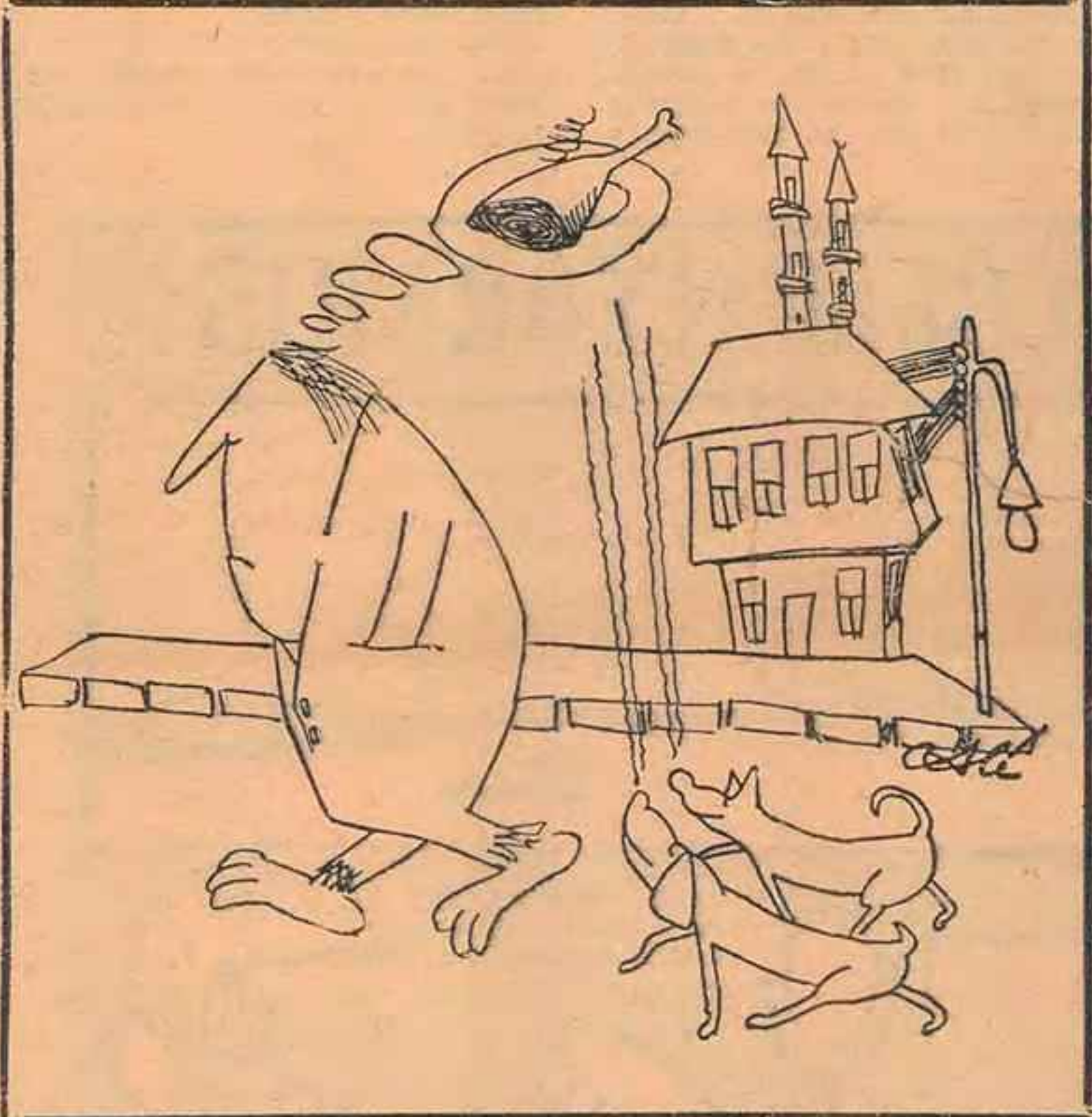
Hemen ellerini arkasında do-lastırarak taktığı kuyruğu kopa-ran Hasan, bu sırada sınıfa ba-şını çarpmaya devam eden Na-

taktı arkama bu kuyruğu? Erkek olan çıkar karşınal Ben size zil çalınca gösteririm. Bunu yanırı-za bırakmam ulan! diye bağırı-yor, kocaman elleriyle kürsüyü yumrukluyordu.

Hasan'ın yalandan hiddeti, Na-fiz beyinkinden baskın çıkmıştı. Artık öğretmen susmuş, Uzun ba-şınıyordu. Bir ara işi o kadar azıttı ki, onu dinlemeye başlı-yan ve başıyla tasdikliyen Nafiz bey, durumun ne kadar acalıp bir hal aldığı sezmış, Hasan'ı susturmağa çalışıyordu. Öyle ya, kendisi varken, bir öğrencinin sınıf arkadaşlarına, hem de kür-süden hakaretler yağdırması ola-cak iş miydi!

Böylece durumun ciddiyetini kavrayan Nafiz bey, «Sindirleme-yavrum, sus evlâdım» dan anla-mıyan Hasan'ı aşağı iteledi. Kür-süden bağırmanın zevkinden kon-dini kaybetmiş olan Uzun, iki basamağa birden atlayınca, yere yuvarlanmaktan zor kurtuldu. Kendini toparlar toparlamaz, kür-süye hücum ederek, «Bırakın efen-dim, bırakın da şunlara göstere-yim» diyordu.

Artık iş çıkırdan çıkmış, gü-rültü o kadar artmıştı ki Nafiz bey, ancak uzun bir süre geçtik-ten sonra, sınıfa hâkim olabil-mişti. Herkes susmuştu. Şimdi iş kuyruğu takanı bulmağa kalmış-tı. Hasan, kimsenin konuşmasına

iz beyi başıyla tasdik ediyor, arada bir sınıfa dönüp, ben size gösteririm, der gibilerden hare-ketler yapıyordu. Ve bir ara, onun yorulup duraklamasından istifade ederek, başladı haykır-mağa:

— Ulan inekler! Söyleyin kim,

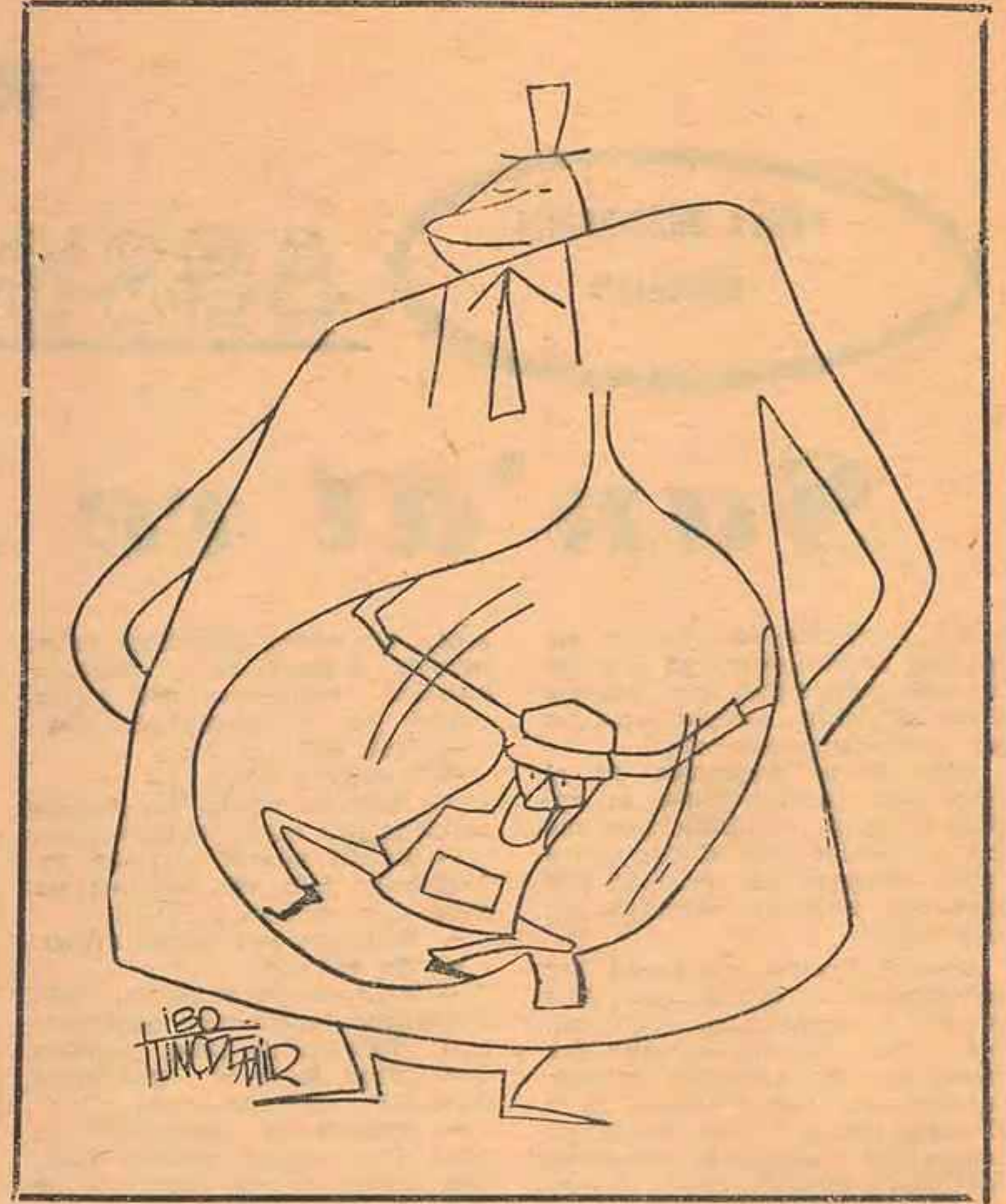
meşyan vermeden ortaya atıldı. Anlatığına bakılırsa, bu kağıt Kâmil'in kitaplarını sardığı, yani çanta olarak kullandığı kağıttı. Suçlu oydu. Başkası olamazdı. Zi-ra son derece hasas olan bu çu-cuk, hiç kimseye birşey kapırmazdı. Hasan, böylece hâdiseyi uzatarak, hem vakit geçiriyor, hem de en iyi arkadaşına, altın dan kalkılması güç bir suç yük-lüyordu. Hepimiz Kâmil'e dön-müş, ne diyeceğini merak ediyor-duk. O ise ayağa kalkmış, keke-leyip duruyor, bir şeyler anlat-mağa uğraşıyordu. Dersini söy-lı yemeyince, Nafiz beyin «yaz da-ver sersem!» diyerek azarlaması üzerine, defterinden bir yaprak koparıp, bu isteği yerine getir-mek zorunda kaldı. Sınıfta çıt çıkmıyor, gözünü kapıp Kâmil'in verdiği kağıdı okuyan Nafiz beyin, neye karar vereceğini bek-liyorduk.

O, eskisinden daha hiddetli olarak ayağa kalkmış, Kâmil'e dö-nerek bağırmağa başlamıştı:

— Utanmaz! Sana en büyük ceza-yı verdirteceğim. Okuldan at-tıracağım. Diyapozonu çaldırma-mak için mümessilin arkasına nasıl kuyruk takılmış, nasıl vakit geçirilmiş, ben sana gös-tereceğim. Ben sana burada yaz-dığın gibi girdiğin bahsi de kay-bettireceğim! diyerek hırsla diya-pozonu ağzına aldı ve kuvvetle öttürdü.

Olan olmuştu. Hasan kendi silâhlarıyla mağlup oluyor, Kâmil ise belki de okuldan bir hafta kovulmasına sebep olacak bahsi kazanıyordu.

Turhan Bayraktutan
İSTANBUL

Bizim Mahalle

S iz aşağıdaki satırları okur-ken, belki inanmayacak-sınız. İnanıp inanmamak ta serbestsiniz. Zaten siz inanı-nız diye yazmadım bunları. Yolu muza bakıyoruz.

Bu grışten sonra konuya ge-çebiliriz. Size bizim mahalleden bahsetmek istiyorum. Biliyorum, şimdi «Ne olmuş senin mahalle-yi? Bizimkinden bir farkı mı var yin!» gibilerden auygunsuz bir soru tacaksınız ortaya. Evet efendim, var, hem de çok farkı var. Bizim mahalle sizinkine ben-zemez. Bir defa, bizim mahalle de Deli İshak var. Sizinkinde de var mı? Yok, değil mi? Bu bir... İkincisi, bizim mahallenin köyl-leri uzun eşiği yalnız ve yalnız altı kişi olarak oynarlar. Sizinki ler? Değil, değil mi? Daha saya-yım mı? Dedim ya, fark çok di-ye. Şu halde başlayalım:

Mahallemiz çok eski ve şanlı bir maziye sahiptir. Bunu, yerli ve ecnebi tarihçiler aynen kabul ve nakletmişlerdir. Beş yüz şu kadar küsur sene evvel, bir iftar sofrasında yediği bir kuzu, iki da-na budı, bir hindi, on gözleme, dokuz bazlama ve içtiği beş kâ-se ayrılarak ceddimiz Fatih Sul-tan Mehmet Han'ın takdir ve il-tifatlarını kazanan ve iki çeki odununa mazhar olan Deve Sinan mahallemiz muhtarı Vitrin Os-man'ın ceddî olup, hâlâ mahalle sekenei tarafından yedi sülâlesi okunmaktadır.

Patrona Halil isyanı sırasında, Patrona'nın sağ kolu olup, Ser-mubassır Serkis Efendiyi eliyle kazıklayan meşhur Kazıkçı İbo'nun torunları da mahallenin me-darı iftiharlarındandır. Atmış ol-duğu kazık, ibreti âlem için hâ-len, torunlarından Manav Şükrü'nün dükkânı önünde, fiat eti keti şeklinde teşhir edilmektedir. Nihayet, yakın tarihimizde, Boş-nak Fatma'nın Zilli Raziye ile yaptığı Çeşmebaşı meydan kavgasında kullanmış olduğu taş ve sopalar, mahalle kahvesinin en mutena köşesinde büyük bir titizlikle muhafaza olunmaktadır. Ma-hallemiz tarihiyle övündü ve dai-ma övünecektir.

Mahallemizin, iktisadi bakım dan Perşembe Pazarında mühim yeri vardır. Pazarın nihayetinde ki 620 m2. lik yer mahallemize aittir. Ünlü ziraatçımız Arnavut Ramazan'ın istihlal ettiği mal-lar, daima alıcı bulur ve rekabet kabul etmez. Ramazan, daima iyi mal yetiştirir ve daima da tam zamanında pazara yetiştirir.

Ramazan, yaz günlerinde, pra-saların altına yerleştirdiği masa ve sandalyelerle, prasa bahçesini gazino haline getirir ve burası epey iç turist celpeder. Bir gün prasa gölgesinde oturup, çay içen bir yabancının, henüz olgunlaşmamış yeşil domateslere baka-rak:

— Allah Allah, demek burada da Diyarbakır karpuzu yetiştiriyor ha demesi, bizi bir hayli güldür-müştü.

Ramazan, bu yıl yeni yatırım-lara girişti. Piring, çay, limon, gazoz ağacı, karahindiba, bayır turpu ve çörekotu yetiştirmeğe çalışacak. Muvaffak olduğu tak-dirde, mahalleye sağladığı dövi-zin, en az iki misline çıkacağını dan şüphemiz yok.

Mahallemiz, spor alanında da hayli şöhrete sahiptir. Kırk ikin-ci — Onbir Şimşek maçında oy-nayıp, kendi kalesine iki gol atan meşhur santrforlar kralı Pele Ni-yazı, esrar çektilirmek suretiyle Kırkikindiy'e kaçırılmıştır.

Yine, istidatlar boks müsaba-kalarında ringe çıkmadığından, rakibine hükmen mağlûp sayı-lan, esasında korkmuş olmayıp, Sugar Ray Robinson'la yapacağı maça hazırlanmakta olduğundan kendini deforme ettirmek isteme-yen Balyoz Hakkı da — Öğünmek gibi olmasın — benim halazade min kızının üvey kardeşidir.

Mahallemiz, ünlü kişiler yetis-tirmiştir. Yeni Cami'de arzuhalci Cemal Efendi, değerli fikir adam-larımızdan olup, gelecek seçimler de milletvekili intihap edilmes-i kuvvetle muhtemeldir.

Bestekâr Çingene Memduh'un besteleri hâlen bütün ayı oynatı-lar tarafından her yerde çalınıp söylenmektedir.

Mahallemizin yetiştirdiği meş-hur perde ve sahne yıldızımız ünlü rakkase Tüylü Emine'nin de bu sene Okmeydanı bayram yerinden, Kuşdili çayırına trans-fer edeceği ve yakında bir film çevirmek üzere Amerika'ya gide-ceği duyulan söylentiler arasın-dadır.

Mahallemiz stratejik bakımdan önemli bir mevkide bulunmakta-dır. Şehrini ana çöplüğü ile üç sene evvel patlamış olan ana ka-nalizasyonunun arasındaki mahal-lemizi ılgal etmeden, hiçbir düş-man şehre giremez. Kısm mahal-lenin varoşlarındaki çamur derya-sını piyade, süvari, topçu ve zırh-lı birliklerin aşabilme ihtimali mevcut değildir. Ancak bir hava indirmesi düşünülebilir. Bunun için de gerekli tedbirler alınmış, camî avlusuna taş ve odun yığı-nağı yapılmış ve sapan imaline hız verilmiştir.

İkinci Dünya Harbinden kalan ve şimdi umumî helâ olarak kul-lanılmakta olan hava sığınakları da ufak bir takviye ile atom sı-ğınakı haline konulabilir. Yazın ise, mahallenin, toz bulutları ara-sından seçilecek ılgallı imkânsız-dır. ılgal edilse bile, tahtakuru su ve sivrisinek taarruzları karşı-sında düşmanın burada iki saat dahi tutunamayacağı aşikârdır.

Mahallemiz, anlatmakla bitmez. Bilmem şu birkaç satırla onu size birazcık olsun tanıttıyım mı? Onu arayın, bulacaksınız. Her köşeyi döndüğünüzde karşı-nıza bizim mahalle çıkabilir. Et-rafınıza bakınmanız kâfidir. Hoş-ça kalın.

Yaşar KORKUT
AĞRI

MEKTUP

YAŞARCIĞIM

Şimdiye kadar kazasız belâsız yaşamışsın, inşallah şimdiden sonra da yaşarsın. Yaşamak güzel şeydir. İnsan yaşadıkça daha çok yaşamak ister. Hani bir kimse akımsınca «çok yaşa» derler ya, işte bu lâfi duydu-nca insanın yaşamak arzusu şahlanıp çifte atmağa başlıyor. Çok gezen değil, çok yaşayan bilirmiş derler (Evliya Çelebi Seyahatnâmesi cilt: I, sayı: 100.) Bu sözde ne kadar ger-çek payı olduğunu babana sor-da anlatsın sana. Hatta eski diyan sahibi Nedim, Ankara'nın bir semti olan Mamak'a gittiği zaman, şu beyti söyle-mişti:

«Diyorlar Ankara'nın en gü-zel semti Mamak,
Sorarım sana, yaşamaktan güzel ne var Avanak?»

Bu dünyada yaşamak lâzım Yaşarcıgım. Ama diyeceksin ki, parasız yaşamaz bu dünyada. Bak, bu lâf benim hiç hoş-u ma gitmez. (Senin gidiyorsa arada sırada söylersin.) Zaten bu lâf, Aristo'nun da hoşuna

gitmediği için, «Bu dünyada parasız da yaşanabileceğini», zira para olduktan sonra dede sinin bile yaşayabileceğini» söy-lemiş ve bu sözünü eşek dâ-vası ile ispat etmiştir.

Ne kadar çok yaşarsan, o ka-dar kâr edersin. Kârı çıkardın mı sermaye tıkrır tıkrır işler. Var mı yaşamak gibisi?

Yaşamak hakkında ciltlerle kitap yazılabilir. Ama sen de biliyorsun ki Yaşarcıgım, kâ-git çok pahalı. Bu sebeple sa-na birkaç satırla yaşamının anlam ve önemini belirttim.

Mektubumu bitirmeden ön-ce, sana bir sır vereceğim: «Çok yaşamak için Azrail ile anlaşma yapacaksın kardeşim. Yalnız kontratı yaparken, Az-rail'i kazıklamaya gayret et. Bir kere kazıkladın mı, hiç korkma. O, kazığı unutamaz, sen de keyfine bakarsın.»

Son verirken, gözlerinden öperim Yaşarcıgım. Allah ömür-ler versin, çok yaşa, varol!

Özkan Yıldırım

TEK DELİK

Aziz Nesin'in Romanı

- 32 -

— Yapma Abbas Bey, dedim, bu kadar da olmaz. Yahu, bütün insanlar mı kötü? Herkes sana kötülük etmek için ağız birliği mi etti?

Acı acı güldü;

— Eeee.. tabii, dedi, bir kere ayak topu olunca, herkes tekmeler..

Bu ayaktopu lafını sık sık tekrarlardı için, ne demek istediğini sordum. Anlattı:

— Hayatta bir insan haksızlığa uğrayabilir, sende der. Ayakta durabilmek için yakın bildiği birisine gider, uğradığı haksızlığı ve vaziyetini anlatır. Dinleyen adam, onun sendelediğini görünce üstüne abana cak da yük olacak diye korkusundan, yani kendini ko rumak için, bir tekme de o vurur. Tekmeyi yiyen, daha çok sendeler. Bir üçüncü üstüne giderek, önce ilk uğ radığı haksızlığı, sonra başına gelen ikinci kötülüğü anlatır. Dinleyen adam, eskisinden de daha çok sende liyen adam kendisinden yardım isteyecek de üstüne yıkılacak diye korkusundan şiddetli bir tekme de o indirir, yardım beklerken kötülük görünce, büsbütün gışırlıp sersemliyen adam, bir dördüncü arkadaşına gi der. Uğradığı haksızlıkları anlatınca, elbet bir bokuğu var ki bu herifin buna bu kadar kötülük etmişler, aman şundan kurtulayım diye bir tekme de o savu rur. Adam yıkılır, yerlerde yuvarlanır. Kurtulmak için gider, başkasına durumu anlatır.

Onu dinleyen innamaz: «Yahu bütün haksızlıkları da sana mı yapıyorlar...» der, zorla ayakta duran adam üs tüne yıkılacak diye korkusundan, kendisini korumak için bir tekme de o indirir. Artık ayak topuna dönmüştür. Kime gitse, anlatsa, bir adamın başına bu kadar haksızlık ve belâ geleceğine inandırılmaz onları, onlar da üstlerine yıkılmanın diye boyuna tekmeler vururlar.

Böyle böyle adam, adamlardan çıkar ve işte günün birinde benim gibi ayak topu olur. Onun için sen de be nim... gibi ayak topu olur. Onun için sen de benim uğ radığım haksızlıklara inanmamakta haklısın. Eğer tımar hane de olmasaydık da, dışarıda olsaydık ve sen benim arkadaşım olsaydın, ben de sana başına gelenleri anlatıp, bana destek olman, yardım etmeni isteseydim, bir tek me de sen vururdun bana... Bütün mesele, bir kere insa nın kötülük görüp, haksızlığa uğrayıp ayağın sürmemesi, yere yuvarlanmamasıdır. Bir kere yuvarlandı mı yandın, ondan sonra seni insanlar ayak topu gibi birbirlerine atarak senden kurtulmağa çalışırlar.

Dava vekili Abbas Bey'in kaç yıl önceki sözleri içime işlemiştir. Ben de ayak topu oldum artık, hem de çoktan... Bir insanın bu kadar haksızlığa uğramış olmasına kimseyi inandırılmaz. İlk ayağının sürmesi, Askerî Lisede Paşa' nın elbisesini giymemle başlamıştı. Ondan sonra sende leve sendeleme kime gitsen, üstüme davanacak diye kor kulamdan, beni tekmeleme tekmeleme birbirlerine atırlar.

Abbas Beyin sözleri benim için büyük bir ikaz ol mustu. Yeniden toparlanıp ayağa kalkacak ve bir daha da ayak topu olmaktan kurtulacağım.

Doktora, iyi olduğumu söyledim. Muayenem sırasın da da, zaten hasta olmadığımı ve delilik numarası yaptı ğımı anlattım. Doktor gülerken,

— Delilik numarası yapmak da bir deliliktir... dedi.

Dedi ama, beni de hastahaneden çıkardı, yeniden hapishaneye geldim. O doktorun da bana bir tekme vur duğunu sonradan öğrendim. Benim için verdiği raporda, benim sahtekârlık yapamadan duramayan bir ruh hasta sı olduğumu yazmıştı. Yediğim en acı, en büyük tekme bu olmuştu. Çünkü, artık kendimi sahtekârlıktan da kur taramazdım, tip ilmine göre, sahtekârlık yapmadan dura mayan bir ruh hastası idim. Hiç kimseye sahtekârlık yap tığımı, masum olduğumu anlatamazdım artık...

Düştüğü yuvarlandığım yerden kalkıp toparlanmağa, ayak topu olmaktan kurtulmağa karar verdiğim gün, tıbbın tekmesiyle yeniden yere yuvarlanmışım. Ama içinde ayak topu olmaktan kurtulacağım ümidi vardı.

Kapısının üstündeki mermerde, arap harfleriyle «aldızlı kabartmada «Küllü şeyyün zalkatulmev» yazılı olan cami duvarının dibine göçmeli olduğu için, mahkûm lar buraya dizlerinin üstüne çönmüş konuşuyorlar, çay, kahve içiyorlardı. Gündün konusu, Ayıboğan Arif'in içe roin sokuşu idi.

Dinle imanla uzak — yakın hiçbir iletisi olmayan, tınılı sabakallardan on iki yıla hükümlü Ayıboğan Arif süfün birinde kendini namaza vermisti. Cezaevinin imanı alyuya girer girmez, Ayıboğan da arka sına takılıp, onunla birlikte camiye davetir, na mazını kıyıyordu. Ama, eski kötü huyundan da vazgeç mis değildi. On altı yaşındaki Kız Cemil, her zamanki gibi yine onun hizmetindeydi. Arkadaşları:

— Ulan Ayıboğan, bu ikisi bir arada gitmez. Boyun

ca güneşe zıtlırsun dedikçe, Ayıboğan onlara,

— Oğlum, diyor: biz lıyak adamız, hamdolsun, dîn işiyle dünya işini birbirinden ayırdık. O iş başka bu dala başka. Ne demişler, ibâdet de gizli, kabahat, de, kınasın oğuz üstünde bir is zantımız yok. Bizim işi gizliden gizli. Rovumuzca etnah isledik diye namaz dan da mı olalım. İmam efendi söyledi, Allah affedici, dir...

Ayıboğan, o kadar imama bağlanmıştı ki, nemen imamin arkasındaki ilk sırada namaz kılabilmek için, onu kollar, imama bîlik camiye girerdi. Yerini, cemaat ten başka hiçbirine kaptırmaz, secdeye varınca, başı imamin ayakları dibine gelecek gibi, ilk sıradaki verini alırdı. Bu namaz dâkkûnûsının anlaşılmayan bir ya nı, Ayıboğan'ın yalnız ikinci namazlarını kılmasıydı. Sabah, öğle, akşam namazlarını kılmazdı. Yetmiş namazı zamanında geçen cami kızıydı. Beşte vakitteki cami

ye girmeyen, namaz da kılmayan Ayıboğan, hiçbir ikn di namazını kaçırmıyordu. Oysa, akşamları yatağında, yine çifte kâğıtlısını içiyor, sarıkızı «esrara» yanından eksik etmiyordu.

Bir konuşma sırasında Ayıboğan'ın namaz surelerini bile bilmediği ortaya çıktı. Ne namaz surelerini biliyor, ne namazların kaç rekât olduğunu, ve nasıl kılındığını.

Ayıboğan, kendisiyle alay edenlere,

— Olsun, zararı yok, dedi; siz benim kalbime ba kın. Kalbim temiz. İmam efendinin ardında siddk ile namaza durdun mu, âyet bilmesem de, içimden türkçe olarak «Allahım, sen beni affet!» diye dua ediyorum. İmam efendiye sordum, «olur, ve de seninki Allah in dinde daha da makbuldür» dedi.

Cami duvarının dibinde oturanlar, işte bu konuyu konuşmaktaydılar.

Genç adamla Paşazade Ferit de yanyana oturmuş, işte bunu konuşuyorlardı. Genç adam;

— Mahkûmlardan camiye gidenler çok var, dedi.

Paşazade;

— İnsanoğlu ne kadar suçluysa, o kadar da dindâ oluyor... dedi.

Genç adam;

— Ya siz? diye sordu.

Paşazade;

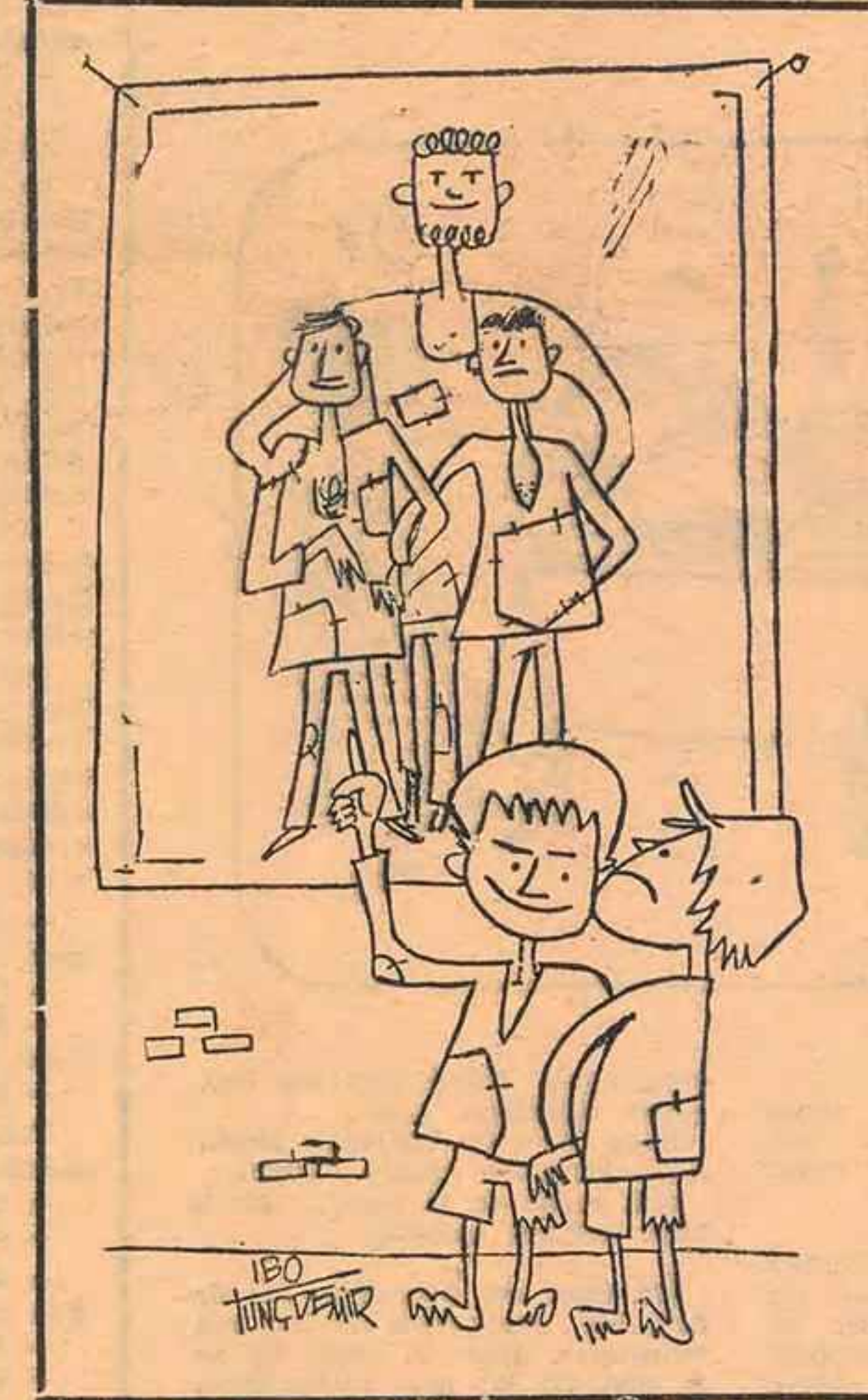
— Evet, bir zamanlar, ben de öyleydim... dedi.

— Ayıboğan'a ne dersiniz?

Paşazade Ferit, alaylı alaylı gülerken,

— Söylemeye lüzum yok, dedi, çok yakında kokusu çıkar. Herkes gibi siz de öğrenirsiniz.

Bu sırada, ikinci kısım tarafından bir feryat yük seldi, acı çığlıklar. Biraz sonra da Bağdadiyan Arnavut İsmail'e gardiyan Lâz Yusuf'un, hırsızlıktan sabıkalı Alyanak Aram'ı sürükleyerek merdivenlerden indirdikleri

görüldü. İki gardiyanın arasındaki Alyanak Aram, düş memesi için pantolonunun belini tutarak yürüyor. Donu görünüyordu. Gardiyanlar sürükledikleri için, Alyanak bir türlü uçkurunu, kemerini toparlamıyordu.

Gardiyanların vurdukları, döğdükleri yoktu ama, Alyanak avazı çıktığı kadar bağıyor, «Vurma âbi, döğ me âbi! Ayaklarını öpeyim!» diye yalvarıyor, gitmemek için direniyor. Bahçedeki mahkûmlar işe karışmasın lar diye gardiyanlar onu bahçeden geçirinceye kadar döğmeyeceklerdi. Ama, kapı altından geçer geçmez, da yak başlayacak ve Alyanak asıl sopayı hamamda yiye cekti. Hamamdaki ses, dışarıdan duyulmazdı. Alyanak, başına gelecekleri bildiği için, ağılıyor, yalvarıyor, git memek için direniyor, yerlerde sürükleniyordu.

Herkes bu olayla ilgilenmiş, Aram'ın sesine koşmuş tu. Yalnız Paşazade Ferit bey yerinden kıpırdamadı. Genç adam,

— Vahşet! dedi.

Paşazade, pişkin bir gülümseyişle,

— Bunlar hapisanenin âdi ahvalindendir... dedi.

Ve meraklanan genç adama;

— Şimdi anlaşılır, öğreniriz. Zannedirim ki eroin meselesidir... dedi.

Gerçekten de iki gardiyanla Alyanak Aram, kapıaltın dan girip bağrımlar kesilince, işin içyüzü öğrenildi.

Babacım'cı Alyanak Aram'ın o gün mahkemesi vardı. Mahkemeye girmek için Adliye koridorunda sırasını beklerken, dışarıda serbest olan eroinci arkadaşları, renkli çocuk balonlarının içine koydukları eroinleri,

jandarmalar görmeden Aram'a yutturmışlardı. Aram üstüste içi eroin dolu sekiz balon yuttu. Bu balon lardaki eroinler içine duvardan kazınan kireçten katkı lar karıştırılarak paketlenirse, üç yüz liraya satılacak, bunun iki yüz lirasını ziyaret günü gelip alacaklardı. Böyle, Alyanak Aram, hem bir hafta eroinini çekecek, hem de yüz lira kazanacaktı. Aram, bu ticareti, her mahkemeye gidişinde yapıyordu. Ama bu sefer, evdeki hesap çarşıya uymamıştı. Bir namussuz çivi koymuş, bağdadiyana Aram'ın eroin balonu yuttuğunu, bunları helâda çıkarıp, balonun içini boşaltarak paket paket eroin sattığını işpiyonlamıştı.

Mahkeme dönüşü cezaevinde her zamanki gibi üstü başı, ayaklarının içine kadar aranan Aram'da, hiçbir şey bulunamamıştı. Ama bağdadiyan, Alyanak'ın arka sına iki adam koymuştu. Akşamüstü Aram helâya giril ce iki gardiyan onu bitişik helâda açtıkları delikten gözetlediler. İçi eroin dolu balonlar midede hazmolu mu yor, olduğu gibi çıkıyordu. Alyanak, içindeki balonları daha çabuk çıkarmanın yolunu da bulmuştu. İki gün önce cezaevi doktoruna viziteye çıkıp, bende kabız var, diyerek bir şişe İngiliztuzu da almıştı. Bu akşam, ingi liz tuzunu bol bol içtiği için, balonları çıkarması da kolay olmuştu.

Alyanak Aram, ancak daha iki balonu çıkarabil mişti ki, helânın kapısı ardına kadar açıldı. (Cezaevi helâları içerden sürgülenmez, sürgüsü yoktur.) Alya nak Aram, karşısında bağdadiyan Arnavut İsmail'e gar diyan Lâz Yusuf'u görünce, hemen avucundaki iki ba lonu birden tekrar yuttu. Fakat İngiliz tuzunu fazla almış olduğu için, tam o sırada, iradesi dışında olarak bir balon daha dışarı çıkardı. Ama, bu balon kayıp, helâ çukurundan içeri gitti. İki gardiyan, Alyanak'ı tutup kollarından çıkardılar. Aram, pantolonunu topla maya bile vakit bulamamıştı.

İngiliz tuzunu fazla kaçırmış olacak ki, gardiyanlar sürüklerken de bir yandan balon çıkarmaktaydı. Asıl hamamda sopa altındayken korkudan balonların hepsi ni çıkarmıştı.

★

Paşazade Ferit Bey,

— Cezaevinden çıkınca dedi, artık büyük şehirler de yapamayacağımı anlamışım. Beni herkes sabıkalı bir dolandırıcı olarak tanıyor. Belki bir tavra villâyetinde, hattâ bir kasabada hayatımı kazanabiliyordum. Eskiden ol duğu gibi büyük itibarlarım kalmamıştı. Şunun bunun ayağına top olmadan namusumla çalışıp hayatımı kazan maktan başka hiç bir istiyem yoktu. Nereye gideceğimi de bilmiyordum. Yardım istiyeyim, akıl danışacak kim sem de yoktu. Hemcinsilerimden korkmaya başlamışım. Cebimde iki — üç yüz lira param vardı. O zaman için iyi para... İstanbul'da bir gece bile kalmak istemedim. Bir otelde kalacak olursam, otel defterine hüviyetim ya zılacağı için polis izimi bulurdum. Hiç bir suçum olmadı ğı halde polisten korkuyordum.

Sirkece'de otobüslerin duracağına girdim, gözleme kes iridiğim bir otobüsün en son gittiği yere bilet aldım. Otobüs sabaha karşı saat ertte hareket edecekti. O ge ceyi kahvelerde ve yollarda geçirdim. Tam zamanında otobüstedim. Uzun süren yolculukta istikbâlim için hiç bir şey düşünmüyordum. Yeni aldığım güzel bir va lizimden başka hiç bir şeyim yoktu. Üstümde hazırladım aldığım yeni elbisem vardı ve beyaz göğüşüm, ek kura vatımla iyi bir kılıktaydım. Otobüsümüz üç — dört sa atte bir bazı yerlerde duruyordu. Akşam üstü otobüsün durduğu kasaba o kadar hoşuma gitti ki, ne olursa ol sun burada kalıp şansımı denemeye karar verdim. Kar nım çok acıktığı için otobüs yolcularının etrafında dö nen bir çocuktan sattığı çöğre benzer şeylerden bir ta ne almak için, elimi cebime attığım zaman cebimde para olmadığını dehşetle gördüm. Halbuki otobüse bin meden önce bütün paramı pantolonun sağ cebine koy muştum. Her ihtimale karşı öbür ceplerimi de aradım, yok... Otobüse bineceğim sırada kalabalıkta bir yanke sici beni çarpmış olacaktı. On parasız, evet, on parasız kala kalmışım. İster istemez tekrar otobüse binmek mecburiyetinde kaldım. Otobüs hareket etti. Yeniden içime bir korku düştü. Bir gün önce yediğim yemekle durduğum için karnım da çok acıkmıştı. Yirmi dört sa attır açtım. Belki de açlık büsbütün morelimi bozmuş tu. Gece olmuştu. Otobüsümüz koyu karanlık içinde yol alıyordu. Gece yarısına doğruydum, otobüs yol üstün deki bir kahve önünde durdu. Son duracağı yere otobü sün daha iki saatlik yolu vardı. Otobüsten inmiyecektim ama, ne olur ne olmaz diye valizimi de otobüste bırak mayıp yanına aldım, otobüsten atlardım. Atlar belamda da karanlıkta yüzlerini seçemediğim bir takım insanlar,

— Muallim Bey, muallim bey!.. diyerek... ku şattılar. Bir tanesinin elinde güldürdü çıkarak... anan bir lüks lâmbası vardı, lâmbayı yukarı kaldırmış, beni ışıkta tanımak ve tanımak ister gibi yüzüme tutuyor du.

— Hoş geldiniz muallim Bey!..

— Böyle buyurun muallim bey...!

— Savaş geldiniz muallim bey.

O kadar sıkışmışım ki, adamlara laf anlatacak va ziyette değildim. «Hoş geldiniz muallim Bey!» diyenleri «Biraz müsaade... Helâ nerede?» diyerek elimle iteleyip kendime yol açtım. Telâsından maksadını anlayıp, bir tiyar lüks lâmbasını verdiği bir delikanlıya,

— Muallim Beye memişhaneyi göster! dedi.

Elinde lüks lâmbasını tutan delikanlı,

— Buyurun muallim bey! diyerek önüme düştü.

Gittik de gittik, gittik de gittik. En sonunda davanama yıp,

— Kardeşim ben küçük su dökeceğim. O iş şuralar da da yaparım... dedim.

Delikanlı,

— Olmaz Muallim Bey, ah şurası, geldik istel... de di.

Karanlıkta baştağın yerleri pek farkedemiyordum ama tarla gibi, kır gibi bir yerlerden geçiyor, çitlerden, hendeklerden atlıyorduk.

— Vaz geçtim kardeşim, şuracığa ediveririm de dimse de, delikanlı.

(Arkası var)

BASIN SERGİSİ

Milliyet
Halk Gazetesi

Konu, F. K. G. den açılmış ken, devam edelim. Yüksek Planlama Kurulu toplantılarından birinde, «Konut» kelimesi geçince Gökay «Kimdir bu konut?» diye sordu. Planlama teşkilatı uzmanlarından biri üstada, «Konutun mesken olduğunu» izah etti. F. K. G. «Anlamam ben..» diye bastı itirazı. «Kırk yıllık Kani olur mu Yanıl.. Bunca yıllık meskene ben konut demem..» Güldüler, mesele kapandı, gitti.

Aradan birkaç gün geçti ve 5 yıllık planın «Konut bölümü» nün görüşülmesine başlandı. Bö lüm hakkında İmar ve İskan Bakanının geniş bir konuşma yapması gerekiyordu. Gökay, ayağa kalktı, bir İsmet Paşaya, bir ta vana baktı ve başladı konuşma ğa:

— Konut problemini halletmek için, önce sosyal konut üzerin de durmayı Bakanlık olarak zo runlu görmekteyiz!

Birkaç gün önceki tartışmayı hatırlayan Bakanlar, uzmanlar, hep birlikte kahkahaları koyver diler. Gökay şaşırıp ve karşısın da oturan Tarım Bakanı Mehmet İzmene'e, «Ne oldu?» diye sordu. «Yoksa meskene konut mu de dir»

Hür Vatan

Bugün size, İngilizce bilen — Meclis albümünde öyle yazıyor — bir milletvekilimizin hikâye sini anlatacağız. AP nin Çorum milletvekili İhsan Tombuş, — kendisi hayli meşhurdur, hep bi lirsiniz — gayet iyi İngilizce bi lirmiştir. Geçenlerde, Amerikan Baş kan Yardımcısı Johnson Ankara ya geldiği zaman, özel uçağının istiyenlere gösterilmesi kararla ştırılır. Sağa sola haber verilir ken, Meclisteki milletvekillerine istiyenlerin gidip görebileceği söy lenir. Eh, madem gelen Ameri ka lıdır ve madem Bay İhsan Tombuş İngilizce bilir. Arkadaş ları onun peşine takılarak Ame rikan uçağını gezmeğe giderler.

Peşinde AP li arkadaşları, uça ğın bulunduğu yere gelen İhsan Tombuş, — İngilizce bilmesi ha sebiyle — öne düşer. Uçaktan içerli girince, tam karşısına bakar ki koskoca bir levha: «No smo king» yazıyor. İngilizce bilir Tom buş, hemen geri döner, arkadaş larına, «maalesef gezemeyeceğiz» der. «Uçağa smokiniz girilmiyor muş!» Ve İngilizce bilmez arkadaş larını geri çevirir.

Dün Meclis koridorlarında Cum huriyetin muzip parlamento mu habiri Dündar Arcayürek, önüne gelene bu hikâyeyi anlatıyordu.

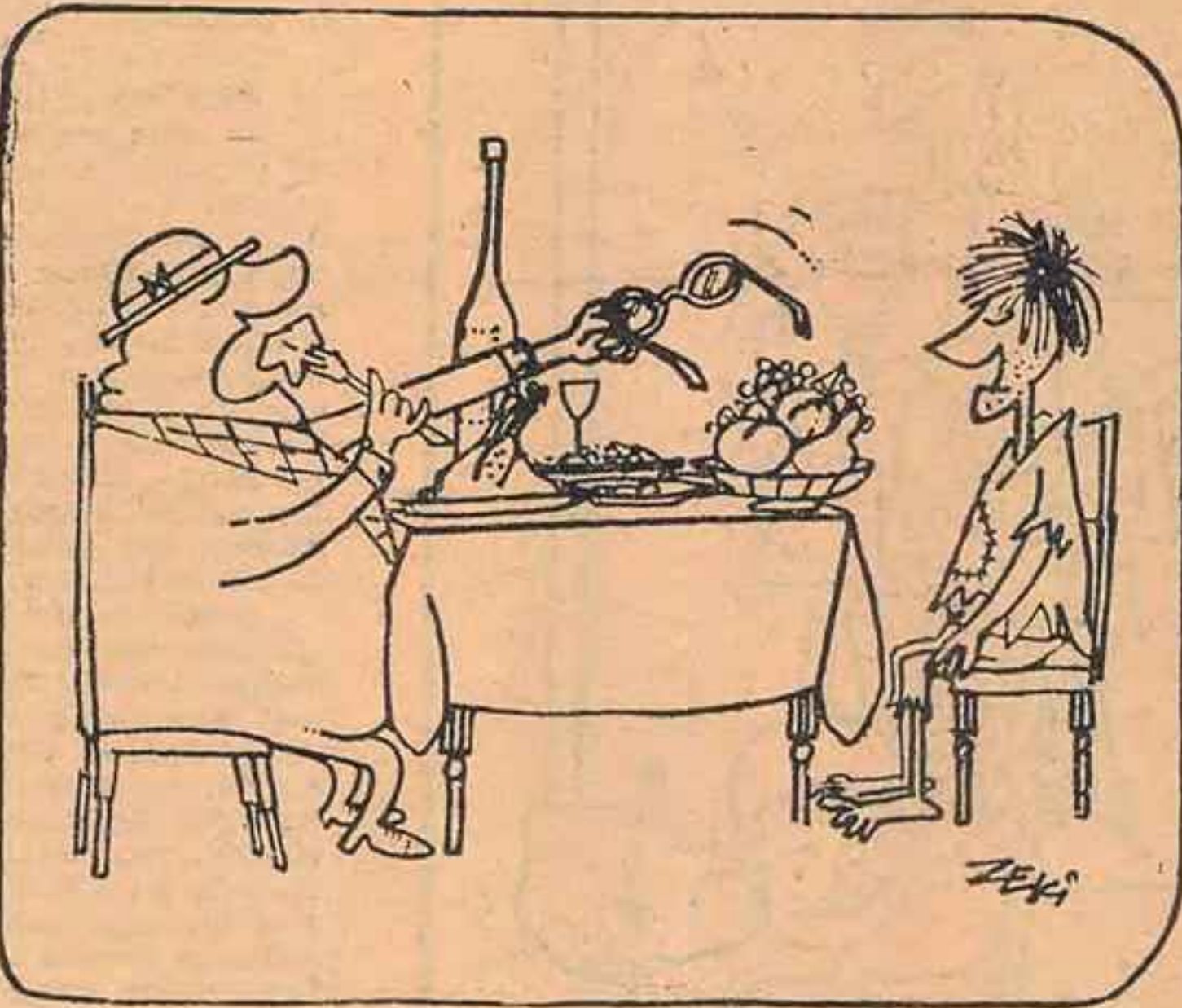
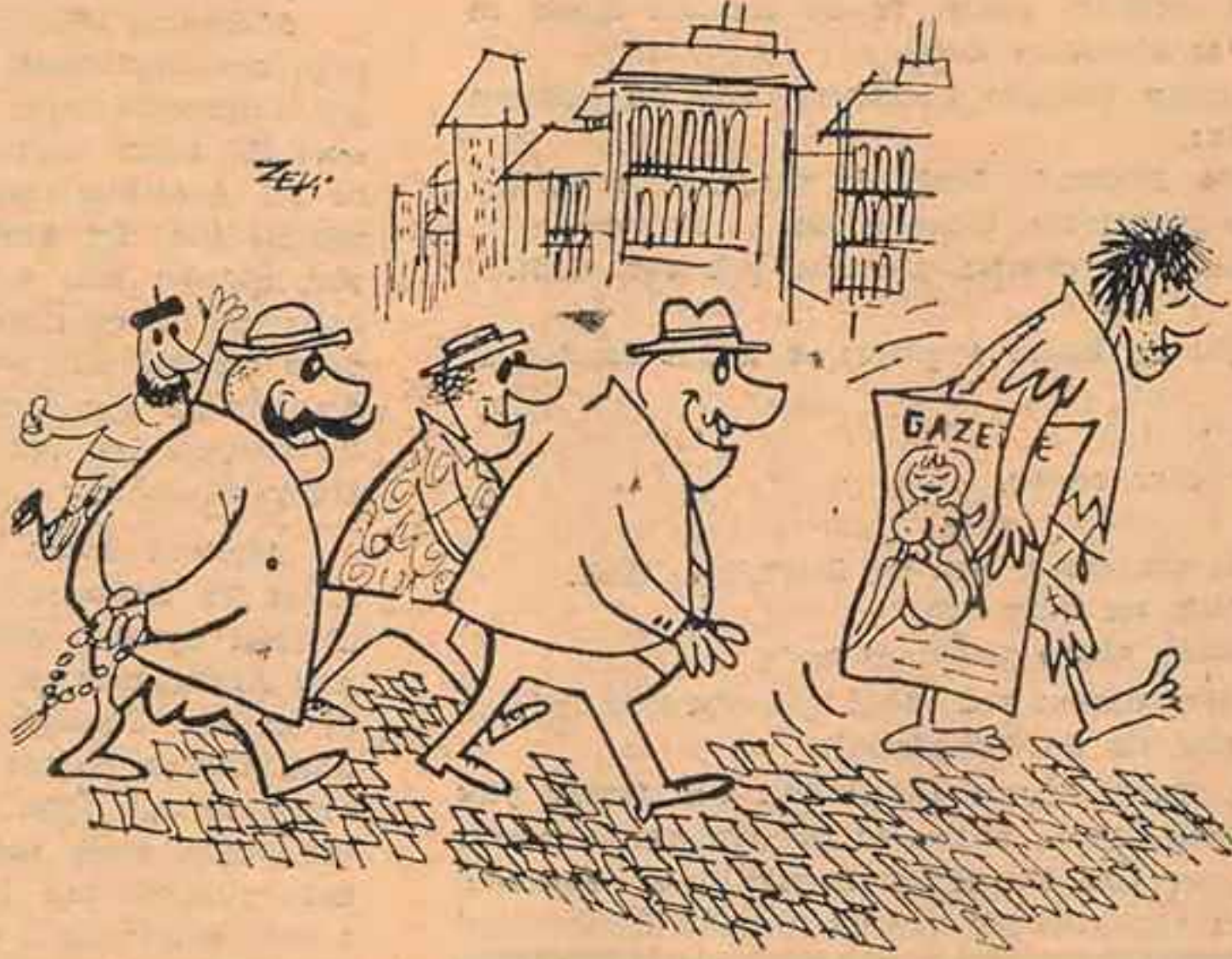
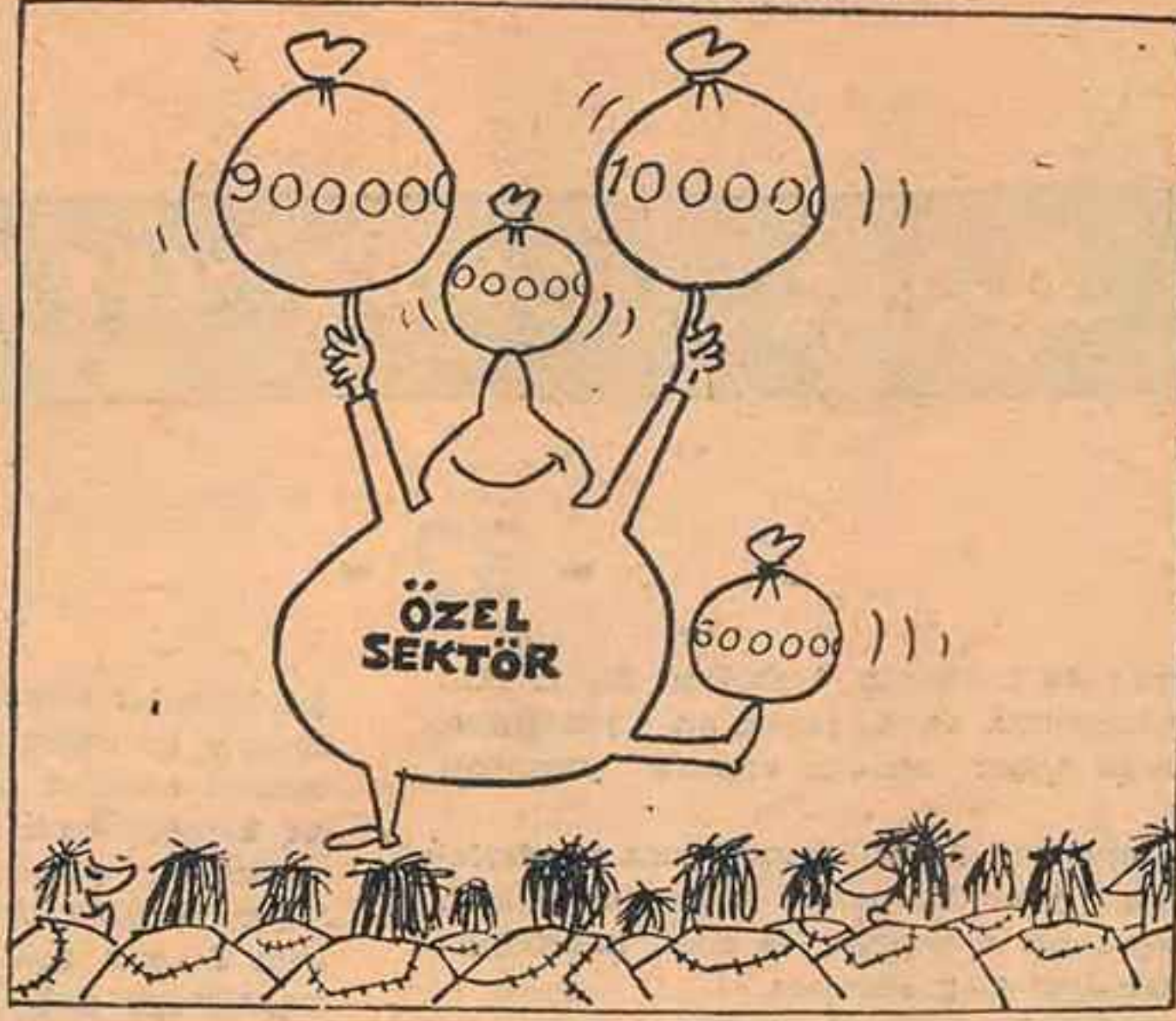
Arcayürek bir aralık, hikâyesi ni Çorumlu diğer bir milletvekili — Meclis albümüne göre — Al manca ve az Fransızca bilir. Mu zaffer Dündar'a da anlattı. Hikâ yeyi dinliyen Çorum'un diğer mil letvekilinin, bölgedaşını müdafaa etmek lüzumunu hissederek, şö yle dediği duyuldu:

«— İyi ama kardeşim, Bayram değil, seyrân değil. Elin gävuru da ne demiye tayyareye smokin gi tirmeyi mecbur tutmuş?»

İBRADİ'nin KADILARI

«Üç kadı'dan biri, cennete git se, ikisi mutlak cehennemliktir» İbradî'dan, ötedenberi bir gele nek olarak kadı, yani yargıç çı kar. O yüzden İbradî'lilar arasın da kadı üstüne pek çok fıkralar anlatılır. (Macit Seleklî'nin «Ya rın Asrın Arkasından» adlı kiti bından.)

Eski İbradî'lilar, Arapça olarak

şöyle derler:

«Kadiyan finnar kadın filcen ne» Türkçesi: İki kadıdan biri cennete gitse, ikisi mutlak cehen nemliktir.

—

Sürtiye saldıran kurdu, çoban köpeği, davara hiçbir zarar ver dirmeden kaçırtmış. Çoban da bu hizmetine karşılık, köpeğe bir koyun vermiş. Koyun, yavru lamış, üremiş.

Günün birinde köpek ölünce, kendi malı on koyunu varmış. Bu koyunlar ne olacak, kimin hak kı, diye çobanı bir düşüncedir almış. Kadıya gidip danışmış. Kadı, karakaplı kitabı alıp bak mış:

— Koyunlar kadı'ya kalacak! demiş.

Çoban giderken, dönmüş:

— İyi ama Kadı efendi, demiş,

bacağından, saçağından da bize birşey düşmüyor mu?

Kadı, bir daha karakaplı kitabı açıp; kendince arapça okumuş:

«Lâ bacak ve lâ saçak, küllü hüm kadının olacak!»

—

İki avcı, ava çıkmışlar, bir ör dek, bir mezeldek ve bir kaz vurmuşlar. Ama bir türlü üç ay rı cins avı iki avcı bölüşemeyin ce, kadıya gidip, adaletle üleştir mesini istemişler.

Kadı, iki avcının önüne örde ği itip,

— Bu ikizinizi! demiş.

Mezeldeği kendi yanına çek miş,

— Bu da dâva harcı için! de miş. (Mahkeme masrafı)

Kazın üstüne de elini koyup,

— Ne yapalım, az kaldı, kadı ya da kaz kaldı.. demiş.

NE MEMLEKETİ?..

(Başı 1 inçide)

memleketin nâneleri arasında pek büyük fark yoktur; ha kendi nânemiz yemişiz, ha Amerikan nânesini.. Hal böyle olsa da, yine de kendi nânele rimizin tadı, kokusu ve man zarası çok başkadır.

Gelelim maydanoza. Bütün maydanozlarımızı keçiler yer ken, Ziraat Vekâleti ne yapı yor?

Her ne kadar her elli metre de yarım saat tamir edilen ve sekiz yüz bin liraya nümune

Rapor ve ötesi

Bugün, eğitimcilerin ve okul yönetmenlerinin niteliğini anla tın bir okur yazısını, hiç bir düşünce eklemiden sunuyoruz:

Teyzemin kızı Lisenin birin ci sınıfındadır. Bu sınıftaki öğ rencilerin yaşı kaçsa onun da yaşı o kadar.

Yavrucağ hastalandı, Teşhis: Helitit. (Çiğer zaafiyeti).

Doktor, bir ay içinde hastalı ğı yenmiş. Okul, kızcağzın ma zeretini kabul etsin diye, duru mu açıklıyan bir de rapor ver miş. Raporu Hükümet doktoru na tasdik ettirmek lâzımmış. Onu da yapmışlar, Raporu oku la götürmüşler. Okul raporu kabul etmemiş. Özel doktorun raporundaki tasdik yetersizmiş. Hükümet doktorunun kendisi nin rapor vermesi gerekirmiş.

Velisinin okuma yazması za yıf, malî durumu zayıf. İş ben üzerime aldım.

Hükümet doktoru hastayı ev velce gördüğü için raporun muh tevasını da tasdik etti. Liseye raporu götürdüm, müdür beye raporu verdim.

Raporu aldı, yüzüme bakma dan raporun arkasını çevirdi. «Kabul edilmez!» dedi.

— Neden kabul etmiyorsu nuz?

— Usule aykırı.

— Verin öyleyse raporu.

— Veremem. Bize gelmiş bir rapordur bu.

— Size hitaben yazılmış değil dir. Raporu verin. Neden kabul etmediğinizi de lütfen izah edin.

Yüzüme baktı, «şimdi izah ederim» dedi. Tebliğler Dergisin den bir tebliği gösterdi:

— İşte bunun için kabul et miyorum.

— Ben de okuyabilir miyim?

— Oku!

Aynısı şu:

«Son zamanlarda bazı okul idarelerinin hasta öğrencileri rapor almak için Hastahane, Prevantoryum, Sanatoryum gibi müesseselere gönderdikleri gö rülmektedir. Raporlar Okul dok toru, Hükümet Doktoru, Beledi ye Doktoru, resmi hastahane doktorları bulunan yerlerde bu doktorlardan, alınan raporlarla: Yukarıda sayılı doktorlar bu lunmayan yerlerde özel doktor lardan alınan raporlarla iktifa edilmesi lâzımdır.

Bulunan yerlerde özel doktor lardan alınan raporların imza tasdikleri ile iktifa edilmeyip rapor muhtevasının da tasdik edilmesi halinde rapor yukarıda sayılan doktorlardan alınmış sa yılır.»

— Beyefendi, buna göre ra poru kabul etmeniz lâzım.

— Okuduğumu anlamıyorsun.

— Müdür bey, telâş buyurma yınız. Beraberce okuyalım.

— Peki.

Tebliği okudu. Son cümleyi okumadı.

— Görüyor musun?

— Beyefendi, sonu var.

— Anlamıyorsun. Bulunma yan yerlerde, diyor.

— Ama sonu var.

— Hayır cümle bitiyor.

— Beyefendi, muhtevası tas dikli rapor bu.

— Hadi, hadi sen okuduğumu anlamıyorsun.

— İyi ama siz son cümleyi okumuyorsunuz.

— Okumam. Arada nokta var.

— Peki raporu verin bana.

— Al raporunu, git Maarife. Ben sana anlatamıyorum. Ora da anlaşınlar.

Maarif Müdürlüğünde orta tedrisat müdürüne çıktım.

— Beyefendi Kanunun ve Tebliğler dergisinin açık hük müne rağmen okul idaresi bu raporu kabul etmiyor.

Rapora baktı.

— Tebliğler dergisine göre müdür haklı.

— Nasıl olur?

Zile bastı, Gelen memura:

— Bana tebliğler dosyasını getirin! dedi.

Gelen Tebliğler dergisini ba na uzattı:

— Buyurun okuyun! dedi.

— Beyefendi tebliğ bu rapor kabul edilsin diyor.

— Hayır tamamen aksi.

— Okuyunuz beyefendi! de dim.

Okudu.

— Olmayan yerlerde diyor.

— Aman... Son cümle!..

Tamamen okudu. Duraladı.

— Valla müdür bey bunu böyle anlıyor. Demek ki doğru su budur. Kendisi mümtazen o liseye tayin edilmiştir. Teftiş Heyeti Reisliği yapmıştır. O ji senin müdürlüğünü lütfen yap maktadır.

— Netice?

— Netice, çocuk devamsızlık tın bu sene sınıfta kalır. Üzül meyniz. Pişer, gelecek sene ge çer.

Allah Allah, biz çocuğu Li seye değil de fırına göndermi şiz...

— Öğrencinin hakkı?

— O hak zayı olmaz.

İstidayı yazdım. Götdürdüm.

Beni görür görmez.

— Brak! dedi, yarın gel. Müta leasını basyardımcı yazsın, Ma a rife götürürsün.

— Bugün olmaz mı?

— Olmaz.

Ertesi gün istidayı almağa git tim. Dün kendisi yazmış. Ma a rife göndermiş. Oraya gittim. Orta tedrisat müdürü:

— Müdür bey mütaleasını bildirmiş. Bizden karar istiyor. Bakın! dedi.

Okudum. Son cümleyi gene yazmamış.

— Fakat son cümle?

— Efendim, ben bunu Maarif Müdürü beyle görüşeyim, Neti ceyi size bildiririz.

On gün geçti. Cevap yok. Sor dum. İstidayı Bakanlığa gönder mişler. Orta tedrisat müdürü, bu sene sınıfta kalıversin, ne olur, diyordu. Ben de velisini buna alıştırmağa çalışıyorum.

Çocuk «olur mu dayı, bütün derslerim iyi, sebepsiz yere ne den kalıyor muşum. Keyfimden hastalanmadım» diyordu. Velisi o lan halası «iyi ama bir sene daha aynı sınıfta nasıl okutu ruz. Okumak paraylan oluyor. Biz istiyoruz ki, bir an önce liseyi bitirsin.» diyordu.

Bir ay sonra Vekâletten Ma a rif Müdürlüğüne şu cevap geldi:

«... öğrencilerinden ...nın rapo ru ilişikte gönderilmiştir. Rapor muhtevası tasdikli rapor oldu ğu na göre kabul edilerek kaydı nın yapılması lâzımdır. Duru mun öğrenci velisine bildiril mesi».

Çocuk da sınıfını geçti.

Zübüüüüük

Pazartesi günleri çıkar hattatlık sıyası mizah gazetesi * Sahibi ve yazı işleri yönetmeni: Meral NESİN * Yöne tim yeri: Cağaloğlu, Nur'osmaniye, Gazi Sinan Paşa Sok. No. 12 — İSTANBUL * Telefon: 22 58 04 * Abone: Yıl lık 25, altı aylık 13 liradır. Yabancı ülkeler için yıllık 50, altı aylık 25 liradır. Derginin uçakla gönderilmesi isteni yorsa ayrıca uçak masrafı abone parasına eklenir * İlin: Beş sütun üzerinden her sütunun santimi 15 liradır * Gönderilen yazı ve hareketler yayınlansın, yayınlan masın geri verilmeyiz * 50 kuruş, geçmiş sayılar 75 kuruş * İstanbul'da Vatan Gazetecilik ve Matbaacılık T.A.Ş. de dizilip, basılmıştır * 17 Eylül 1962 * Cilt: 1 Sayı 33

lik olarak bir tane imâl edilen Devrim marka otomobil yap mış ve kullanılmasına kıyama dığımız için, daha başkasını yapmamış isek de, bir gülle bahar olmadığı gibi, bir oto mobilite de sanayi memleketi olunamaz.

Binaenaleyh biz, her şeyden önce, ne memleketi olduğumu za karar vermeliyiz. Şair İs kenderunlu Vassî'nin, şu mis raları ile yazımıza son veriy o ruz:

«Nâne de maydanoz, aman Allah, nâne de maydanoz... Siz bizim naneyle naneyle gel mez oldunuz!»

Tavla başında

İ ki ahbap, bir kahvede vi dolu tavla oynarlar ve tabii biri kaybeder. Kay beden ararın, taranır, ellerini cep lerine sokar çıkarır ve nihayet:

— Kusura bakma, param yok! der.

— Paran yok mu? Eee.. n'ola cak şimdi?

— Ne var bunda a birader? Ölmelik ya.. Elbet bir gün veri riz!

— Yok canım, iş o değil. Ben de de yok da.. Kahveciye ne di yeceğiz, şimdi?